

2020. évi 3. szám

2020. április

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KÖZLÖNY

***A KOMÁROM - ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
HIVATALOS LAPJA***

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Szám</i>	<i>Tárgy</i>	<i>Oldal</i>
RENDELETEK		
4/2020. (IV.30.) ÖR	A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2019. évi költségvetése teljesítésének jóváhagyása és maradványának elszámolása	2
5/2020. (IV.30.) ÖR	a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2020. évi költségvetéséről	2
<p>(A rendeletek mellékletei megtalálhatóak a www.kemoh.hu oldalon, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat hivatalos honlapján.)</p>		
HATÁROZATOK		
9/2020. (VI.30.) sz. EH	Tájékoztató a közgyűlés két ülése közötti időszak fontosabb eseményeiről, beszámoló átruházott hatáskörben hozott döntésekről, a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról	5
10/2020. (VI.30.) sz. EH	Tájékoztató a közgyűlés két ülése közötti időszak fontosabb eseményeiről, beszámoló átruházott hatáskörben hozott döntésekről, a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról	6
11/2020. (VI.30.) sz. EH	Éves ellenőrzési jelentés a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2019. évi belső ellenőrzési tevékenységéről	6
12/2020. (VI.30.) sz. EH	A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2024-ig szóló Gazdasági és Fejlesztési Programja	7

RENDELETEK**A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlése Elnökének
4/2020. (IV.30.) önkormányzati rendelete
a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat
2019. évi költségvetése teljesítésének jóváhagyásáról
és maradványa elszámolásáról**

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti hatáskörében eljáró Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat közgyűlésének elnöke a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben, az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 91. § (1) bekezdésében, valamint a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (1) bekezdés k) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlése (a továbbiakban: Közgyűlés) a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat (a továbbiakban: Megyei Önkormányzat) 2019. évi költségvetésének végrehajtását

786.746.391 Ft összegű *teljesített bevétellel,*

406.398.359 Ft összegű *teljesített kiadással*

jóváhagyja, az 1-6. mellékletek szerinti részletezéssel.

2. § A Közgyűlés a Megyei Önkormányzat 2019. évi maradványát 392.228.429 Ft-ban állapítja meg, ebből: az Önkormányzat maradványa, 392.228.429 Ft, a Hivatal maradványa 0 Ft.

3. § A Közgyűlés elrendeli a 2019. évi maradvány összegével megegyező maradvány beépítését a Megyei Önkormányzat 2020. évi költségvetésébe.

4. § Ez a rendelet 2020. május 1. napján lép hatályba.

Dr. Veres Zoltán
megyei jegyző

Popovics György
a megyei közgyűlés elnöke

**A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlése Elnökének
5/2020. (IV.30.) önkormányzati rendelete
a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat
2020. évi költségvetéséről szóló 2/2020 (II.27.) önkormányzati rendelet módosításáról**

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti hatáskörében eljáró Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat közgyűlésének elnöke a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben, az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése f) pontjában, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. §

(1) bekezdés b) pontjában, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 34. § (4) bekezdésében, meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § (1) A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) 2020. évi igénybe vehető maradványa 392.228.429 forint.

(2) Az Önkormányzat 2020. évi eredeti költségvetésébe tervezett maradványként beépítésre került 392.228.429 forint.

(3) A 2020. évben beépíthető maradvány a 2. § szerint került előirányzatosításra az Önkormányzat 2020. évi költségvetésében.

2. § A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2020. évi költségvetéséről szóló 2/2020. (II.27.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. §

(1) <i>Bevételi főösszeg:</i>	655.991.557 forint
<i>működési bevétel</i>	539.432.338 forint
<i>felhalmozási bevétel</i>	116.559.219 forint
(2) <i>Kiadási főösszeg:</i>	655.991.557 forint
<i>működési kiadás:</i>	539.432.338 forint
<i>felhalmozási kiadás:</i>	116.559.219 forint
<i>ebből általános tartalék:</i>	10.000.000 forint
(3) <i>A bevételi és a kiadási főösszegek egyenlege:</i>	0 forint”
(4) <i>A Közgyűlés 2019. évi tervezett</i>	
<i>Bevételeinek összege</i>	654.326.696 forint
<i>Működési:</i>	537.767.477 forint
- <i>állami támogatás:</i>	244.137.719 forint
- <i>egyéb működési bevétel:</i>	4.760.548 forint
- <i>maradvány</i>	288.869.210 forint
<i>Felhalmozási:</i>	116.559.219 forint
- <i>állami támogatás:</i>	12.200.000 forint
- <i>egyéb felhalmozási bevétel:</i>	1.000.000 forint
- <i>maradvány</i>	103.359.219 forint
<i>Kiadásainak összege:</i>	654.326.696 forint
<i>Működési:</i>	537.767.477 forint
- <i>a Hivatal működési támogatása:</i>	255.884.428 forint
- <i>egyéb működési kiadások:</i>	271.631.049 forint
- <i>ÁH-n belüli megelőlegezés visszaf.</i>	10.252.000 forint
<i>Felhalmozási:</i>	116.559.219 forint
- <i>a Hivatal felhalmozási támogatása</i>	0 forint
- <i>egyéb felhalmozási kiadások:</i>	116.559.219 forint”

3. § Az R. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. §

(1) *A nem tervezett kiadások finanszírozására, valamint az elmaradó bevételek pótlására felhasználható általános tartalék összege: 10.000.000 forint.*

(2) *A céltartalékok összege összesen 50.194.081 forint.*

(3) *A céltartalékok felhasználási jogcímeit a 4. melléklet tartalmazza.”*

4. § Az R. 1-10. melléklete helyébe e rendelet 1-10 melléklete lép.

5. § Ez a rendelet 2020. május 1. napján lép hatályba.

Dr. Veres Zoltán
megyei jegyző

Popovics György
a megyei közgyűlés elnöke

HATÁROZATOK**A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlése Elnökének
9/2020. (IV.30.) elnöki határozata
a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat részvételével zajló pályázatok
meghosszabbításáról**

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti hatáskörében eljáró Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat közgyűlésének elnöke a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben eljárva az alábbi határozatot adja ki:

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat részvételével zajló pályázatok tekintetében – figyelemmel az Innovációs és Technológiai Minisztérium 2020. március 30-án kibocsátott tájékoztatójára, a veszélyhelyzet miatt bekövetkező hátrányos következmények enyhítése érdekében hozott fejlesztéspolitikai intézkedésekről - az alábbi döntéseket hozta:

- él a pályázatok automatikus 3 hónapos meghosszabbításának lehetőségével az alábbi pályázatok esetében:
 - EFOP 1.6.3. számú „Felzárkózási-politikai konzultáció és program Komárom-Esztergom megyében”;
 - TOP-5.3.2-17-KO1-2018-00001 számú „Megyénk körül megyünk körül”;
- nem él a pályázatok automatikus 3 hónapos meghosszabbításának lehetőségével az alábbi pályázatoknál:
 - TOP 5.1.1-16-KO1-2018-00001 - Komárom-Esztergom megyei foglalkoztatási paktum együttműködés megerősítése 2018-2020;
 - HF/244/2019. - HUNG-2019 Komárom-Esztergom megye, Megyei Értéktár
- Az EMT-E-19-0199 - Kistelepülések kulturális eseményeinek támogatása c. pályázat esetében tudomásul veszi a pályázat 2020. december 31.-ig történő meghosszabbítását.

Határidő: azonnal

Felelős: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Hivatali végrehajtásért felelős:

az érintett projektek projektmenedzserei

Tatabánya, 2020. április 30.

Popovics György s.k.
a megyei közgyűlés elnöke

**A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlése Elnökének
10/2020. (IV.30.) elnöki határozata
a tájékoztató a közgyűlés két ülése közötti időszak fontosabb eseményeiről, beszámoló
átruházott hatáskörben hozott döntésekről, a lejárt határidejű határozatok
végrehajtásáról**

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti hatáskörében eljáró Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat közgyűlésének elnöke a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben eljárva az alábbi határozatot adja ki:

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke,

- elfogadja a következő közgyűlési határozatok végrehajtásáról adott jelentést:

5/2020. (II.27.)

6/2020. (II.27.)

7/2020. (II.27.)

8/2020. (II.27.)

9/2020. (II.27.)

11/2020. (II.27.)

13/2020. (II.27.)

14/2020. (II.27.)

15/2020. (II.27.)

16/2020. (II.27.)

17/2020. (II.27.)

18/2020. (II.27.)

- tudomásul veszi az átruházott hatáskörök gyakorlásáról és az eseményekről adott tájékoztatót.

Határidő: azonnal

Felelős: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Hivatali végrehajtásért felelős:

Horváth Renáta, humánpolitikai és önkormányzati referens

Tatabánya, 2020. április 30.

Popovics György s.k.
a megyei közgyűlés elnöke

**A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlése Elnökének
11/2020. (IV.30.) elnöki határozata
a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2019. évi belső ellenőrzési
tevékenységéről szóló éves ellenőrzési jelentés elfogadásáról**

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti hatáskörében eljáró Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat közgyűlésének elnöke a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben eljárva az alábbi határozatot adja ki:

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke elfogadja a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2019. évi belső ellenőrzési tevékenységéről szóló éves ellenőrzési jelentést.

Határidő: azonnal

Felelős: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Hivatali végrehajtásért felelős:

Dr. Veres Zoltán megyei jegyző

Tatabánya, 2020. április 30.

Popovics György s.k.
a megyei közgyűlés elnöke

**A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlése Elnökének
12/2020. (IV.30.) elnöki határozata
a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Gazdasági és Fejlesztési Programjának
elfogadásáról**

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti hatáskörében eljáró Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat közgyűlésének elnöke a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben eljárva az alábbi határozatot adja ki:

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke elfogadja a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2024-ig szóló, a megváltozott feladatokhoz igazodó gazdasági programját, fejlesztési tervét a melléklet szerinti tartalommal.

Határidő: azonnal

Felelős: a közgyűlés, a közgyűlés bizottságai, a közgyűlés elnöke, alelnökei, és a megyei jegyző

Hivatali végrehajtásért felelős:

a Hivatal valamennyi munkatársa

Tatabánya, 2020. április 30.

Popovics György s.k.
a megyei közgyűlés elnöke

A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT 2024-IG SZÓLÓ GAZDASÁGI ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAMJA

Áttekintés

1. A megyei közgyűlés és bizottságai
 2. Együttműködések
 3. Nemzetközi kapcsolatok
 4. Nemzetiségi önkormányzatok
 5. A közgyűlés munkaszervezete (Hivatal)
 6. Költségvetés és vagyongazdálkodás
 7. Területrendezés
 8. Területfejlesztés
 9. Vidékfejlesztés
 10. Környezetvédelem
 11. Turizmusfejlesztés
 12. Értéktár
 13. Sport
 14. Portfóliók – A Megyei Önkormányzat részvételével működő gazdasági társaságok, civil szervezetek
- Zárszó

1. A MEGYEI KÖZGYŰLÉS ÉS BIZOTTSÁGAI

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A megyei önkormányzat képviselő-testülete a közgyűlés. A 2019. október 13-án megtartott önkormányzati választásokat követően megalakult az új megyei közgyűlés, 15 fővel. A testület összetétele a következő:

- FIDESZ-KDNP frakció: 9 képviselővel,
- Szövetség a Megyéért frakció: 6 képviselővel. A Szövetséget a Demokratikus Koalíció, a Jobbik Magyarországért Mozgalom, a Magyar Szocialista Párt, a Momentum Mozgalom és a Párbeszéd Magyarországért Párt színeiben mandátumot nyert képviselők hozták létre.

A közgyűlés elnökének Popovics Györgyöt, alelnökeinek saját tagjai sorából Borsó Tibort és Steindl Balázst, nem képviselő alelnöknek Romanek Etelkát választotta meg.

A korábbi ciklushoz képest némiképp átalakult a bizottságok rendszere is: az alakuló ülésen Általános Hatáskörű Bizottság felállítására került sor, majd 2020. január 1-jei hatállyal létrejött az

- Ügyrendi és Pénzügyi Bizottság (8 fő közgyűlési taggal és 2 fő külsős taggal),
- Területfejlesztési Bizottság (7 fő közgyűlési taggal és 3 fő külsős taggal),
- valamint a Hungarikum törvény alapján működő Megyei Értéktár Bizottság (16 szavazati joggal rendelkező taggal, melyből 5 fő közgyűlési tag, 10 külsős tag és a megyei jegyző; továbbá a Bizottság SZMSZ-e szerint tanácskozási joggal részt vevők).

A közgyűlési bizottságok összetételét, feladat- és hatáskörét az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ) tartalmazza. Az Értéktár Bizottság feladat- és hatáskörét pedig a Bizottság SZMSZ-e tartalmazza, ezért a bizottságok összetételére, működésére vonatkozó szabályokat itt nem ismertetjük.

2. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat széleskörű kapcsolatrendszerrel rendelkezik, számos gazdasági társaságban, civil szervezetben, szövetségben vesz részt. A részvételünkkel működő gazdasági társaságokat és civil szervezeteket a 14. fejezetben mutatjuk be, jelen pont alatt az e körön kívül eső azon együttműködésekem emeljük ki, melyeknek az előttünk álló időszakban is fontos szerepet szánunk.

2.1. Megyei Foglalkoztatási Fórum

A 33 tagú megyei foglalkoztatási fórum, a 2016-ban indult hátrányos helyzetűek foglalkoztatását elősegítő megyei program keretében alakult meg, melynek tagjai 2018-ban, a program folytatásában újra megerősítették együttműködési szándékukat. A fórumban a projektgazda megyei önkormányzat és a Kormányhivatal mellett helyet kaptak többek között a megyei jogú város önkormányzata, települési önkormányzatok, a területi roma önkormányzat, a munkaadói és munkavállalói érdekképviseltek, a szakképző intézmények, civil-és nonprofit szervezetek, valamint a munka-erőpiaci szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezetek és gazdasági érdekképviseltek képviselői is. A fórum jó lehetőséget biztosít a különböző, foglalkoztatásban érintett, érdekelt szervezetek közötti egyeztetésekre, közös álláspontok, elhatározások kialakítására, meghozatalára.

A megye szorgalmazza a következő területi programban is újabb foglalkoztatási paktum projektek indítását, ezért a fórum szervezet, az együttműködés a gazdasági program időszakában is fenntartandó.

2.2. Komárom-Esztergom Megyei Felzárkózási Fórum

A „Felzárkózás-politikai konzultáció és program Komárom-Esztergom megyében” című, EFOP 1.6.3 projekt keretében létrehozott 31 fős tagsággal rendelkező szervezet működésének küldetése a projekt szakmai megvalósításán túl a hátrányos helyzetű célcsoportok (romák, nők, idősek, fogyatékosok, gyermekek) felzárkóztatását célzó kezdeményezések összehangolása, a felzárkózás-politika megyei platformjának megteremtése, a célcsoportokat érintő témák napirendre tűzése, megvitatása, képviselte a projekt keretében megfogalmazott intézkedések végrehajtásában való közreműködés. A szervezet széleskörű partnerségi tervezés során egy lakossági és önkormányzati kutatásra is alapozva elfogadta az úgynevezett „Szolgáltatási út Térképet”, ami a megyében meglévő szolgáltatások lakossághoz való elérésének vizsgálatát foglalja magába (különös tekintettel a helyi szinten hiányzó szolgáltatásokra). Ez évben elkészül a feltárt hiányosságok egy részére már megoldási javaslatokat is adó Megyei Esélyteremtő Paktum dokumentum is.

A 2021 elején záruló projekt fenntartási időszaka 3 év, így a Felzárkózási Fórumot a jövőben is szükséges működtetni, és szorgalmazni kell újabb fejlesztési források bevonásával a program folytatását.

2.3. Klímaplatform

A „Komárom-Esztergom megyei klímastratégia készítése és éghajlat-változási platform létrehozása” KEHOP 1.2.0 projekt keretében alakult meg a 31 fős tagsággal rendelkező testület. A platform működését a projekt fenntartási időszakában is fenn kell tartani. Fő feladata a megyei klímastratégia megvalósításának nyomon követése, felülvizsgálata, a települési klímastratégiák készítésének szorgalmazása, a „Virtuális erőmű” programban való részvétel, annak figyelemmel kísérése, továbbá egyéb, a megyét érintő klímavédelmi témák megtárgyalása.

2.4. Komárom-Esztergom Megyei Virtuális Erőmű Programot Alapító Testület

A Komárom-Esztergom Megyei Virtuális Erőmű Program (KEVEP) Alapító Testülete 2019-ben jött létre az országos „Virtuális Erőmű” Program területi szervezeteként. A testület 17 tagot számlál.

Célja, hogy hozzájáruljon egy egységes megyei értékrend kialakulásához a fenntarthatóságról, hogy bátorítsa az egyes személyeket, családokat, üzleti vállalkozásokat, civil szerveződéseket, hogy olyan értékeket kövessenek a mindennapos döntéseikben és olyan kezdeményezéseket támogassanak, amelyek biztosítják távlatosan a fenntarthatóságot, ezzel is elősegítve a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia felelősségrendszerében megfogalmazottak megvalósulását. A KEVEP további célja a „Virtuális Erőmű” Program népszerűsítése, a mozgalomban való megyei részvétel további bővítése. Az együttműködés szimbolikus jellegű, az operatív feladatokat a megyei klímaplatform és a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzaton keresztül történik 2020-2024-ben. A KEVEP működtetése kiemelt célkitűzésünk a gazdasági program időtávjában.

2.5. Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége

A Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége (MÖOSZ) a megyei önkormányzatok érdekképviselői szerve, melyen keresztül tudják érdekérvényesítő tevékenységüket végezni. Az együttműködés egyben szervezeti keretek között biztosítja a területi önkormányzatok működésével kapcsolatos információk és tapasztalatok megosztását is. A testület koordinációs és aktív képviselői tevékenységével segíti a területi szereplők és a kormányzat közötti információcserét és párbeszédet is. A MÖOSZ-on keresztül valósul meg az uniós források hazai felhasználását megalapozó operatív programok nyomán követését vizsgáló Monitoring Bizottságok munkájában való részvétel. A 2014-2020-as időszakban a KÖFOP (Közigazgatás-és Közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program) munkájában vettünk részt. A MÖOSZ közgyűlése döntésétől függően a 2020-2027-es ciklusban is folytatni kívánjuk ezt a munkát, akár más operatív programokhoz tartozó Monitoring Bizottságok munkájában való részvétellel.

2.6. Nemzeti Klímavédelmi Szövetség

A „Virtuális Erőmű” Program keretében a MÖOSZ által a közeljövőben létrehozandó szövetség a programban résztvevő szervezetek hierarchiájában a legfelső szintet képviselné, megvalósítva a nemzeti klímavédelmi együttműködést. A szervezet működési feltételeinek kidolgozása folyamatban van, működésében a kezdetektől részt kíván venni a megye. A megalakulás 2020. szeptemberére tervezett.

2.7. Komárom-Esztergom Megyei Idősügyi Tanács

Önkormányzatunk kezdeményezésére - figyelemmel az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról szóló 81/2009. (X. 2.) OGY határozat mellékletében foglalt stratégiai programra, valamint a megyei időszerűk önszerveződő szervezeteinek együttműködésére - a Komárom-Esztergom megyében élő időszerűk érdekeinek feltárása, megfogalmazása, megjelenítése, védelme és érdekeik érvényesítése érdekében a 2019. október 1. napjától megalakult a Komárom-Esztergom Megyei Idősügyi Tanács. A tanács jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

Céljai, feladatai:

- a Komárom – Esztergom megyében élő időszerűk, főként nyugdíjasok, valamint a megye önkormányzatai között folyamatos együttműködés megvalósítása;
- az időszerűk számára az életkörülményeiket érintő intézkedésekkel, tervekkel, stratégiákkal összefüggő konzultációs, javaslattevési lehetőség biztosítása;
- az időszerűk körében összegződött közérdekű kérdések, érdekvédelmi jellegű gondok ismertetése, megvitatása, intézkedések kezdeményezése;
- állásfoglalások kialakításával, javaslattevési lehetőséggel az időszerűk életminőségét és életkörülményeit közvetlenül érintő megyei önkormányzati döntések előkészítésében való részvétel;
- konzultáció kezdeményezése az időszerűk életminőségét és életkörülményeit közvetlenül érintő jogszabályok, döntések végrehajtásának tapasztalatairól, ennek alapján a legfontosabb problémák, megoldási javaslatok megfogalmazása és azok jellegének megfelelően a helyi, megyei és országos szervek felé történő továbbítása;
- felkérés alapján - szakmai munkacsoportokon keresztül, szükség esetén szakértők bevonásával - a helyi önkormányzatok idősereket érintő rendeleteinek, határozatainak véleményezésében közreműködés;
- a megyei és helyi hagyományok ápolása, a kulturális, természeti és települési értékek megőrzése, gazdagítása;
- kapcsolat tartása az „IDŐSEK TANÁCSA”-val, más, a megyében működő idősügyi tanácsokkal, a megyében működő nyugdíjas szervezetekkel, nyugdíjas szervezetekkel, szövetségekkel és egyéb, az idősügyi területtel közvetlenül vagy közvetve foglalkozó állami, civil és gazdasági szereplőkkel;
- az időszerűakkal közvetlenül, vagy közvetve foglalkozó nem önkormányzati (civil, gazdasági) szervek, szervezetek javaslatainak, véleményeinek közvetítése a megyei önkormányzat felé.

Az Idősügyi Tanács 19 tagú testület. Tagjai közül 6 főt a Választói Gyűlés választ meg a nyugdíjas klubok, önkormányzatok jelöltjei közül, míg 11 fő az idősüggyel foglalkozó megyei szakemberek köréből kerülnek ki az alábbiak szerint:

- 1) a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés elnöke;
- 2) az "Életet az éveknek" Klubszövetség Komárom-Esztergom megyei tagszervezetének elnöke;
- 3) a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Komárom-Esztergom Megyei Kirendeltsége,

- 4) a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztálya,
- 5) a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya,
- 6) a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság,
- 7) a Tatabányai Szent Borbála Kórház,
- 8)-13) a Járási Hivatalok képviselői,
- 14)-19) a nyugdíjas klubok, önkormányzatok delegáltjai.

A tagok mellett az Idősügyi Tanács ülésén állandó meghívottként tanácskozási joggal részt vesznek az alábbi szervezetek képviselői:

- a megyében működő egyházak
- a megyében működő kórházak a Máltai Szeretetszolgálat
- a Komárom-Esztergom Megyei Sportszövetségek Szövetsége
- a Duna-Gerecse Turisztikai Nonprofit Kft.
- a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság.

Az Idősügyi Tanács elnöke a megyei közgyűlés mindenkori elnöke, alelnöke a megyében legnagyobb taglétszámmal bíró megyei szintű nyugdíjas szervezet mindenkori elnöke.

A Tanács ügyrend alapján működik, titkári feladatait a megyei önkormányzati hivatal jegyzője, vagy az általa írásban kijelölt személy látja el.

Célunk, hogy az új önkormányzati ciklusban aktívan működtessük a 2019 októberében megalakult testületet, ezzel is hozzájárulva a megyénkben élő nyugdíjasok életkörülményeinek javításához, problémáik megoldásához.

2.8. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozása és működtetése

Az elmúlt önkormányzati ciklus végén a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés és a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság közösen kezdeményezte a megyei kábítószerügyi egyeztető fórum létrehozását, melynek célja a 2013-2020 időszakot felölelő, a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X. 16.) OGY határozatban rögzített drogpolitikai célok elérésében való aktív közreműködés, ezzel is hozzájárulva azon stratégiai célokhoz, amelyeket a kereslet- és kínálatcsökkentés, ártalomcsökkentés terén Magyarország el kíván érni.

A kábítószerügyi egyeztető fórumoknak (a továbbiakban KEF) területi és helyi szinten, a fenti területeken működő állami, önkormányzati és civil intézmények, szervezetek munkáját kellene összehangolnia. Az adott területen felméri a droghelyzetet, megállapítja, melyek azok a kritikus pontok, ahol szükség van beavatkozásra, legyen az megelőzés, kezelés vagy kínálatcsökkentés. Fontos szerepe van abban, hogy az egyes tagok így figyelemmel kísérhetik

egymás drogpolitikai célokkal kapcsolatos munkáját, és létrejön egy olyan kapcsolati háló, amely segíti ezen szervezetek együttműködését.

A Drogstratégia a következő célt fogalmazza meg a IV. 4. pontban:

„Erősödjék a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok (KEF) helyi szerepvállalása és koordinációs tevékenysége. Minden járásban működjön helyi kábítószerügyi egyeztető fórum, a kormányhivatalok, helyi önkormányzatok, egyházi és civil szereplők, valamint a köznevelési intézmények, az érintett egészségügyi és szociális ellátók részvételével.”

Az országban több jó példa is van, ahol a drogmegelőzés, kezelés és kínálatcsökkentés terén a helyi szervezetek a KEF égisze alatt jó együttműködést építettek ki. Célunk az, hogy a Drogstratégia szellemében megyénkben is elinduljon a közös munka először területi, majd járási szinten.

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés az 58/2019. (VI.27.) számú közgyűlési határozatával egyetértését fejezte ki a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X.16.) OGY határozatban megfogalmazott drogpolitikai célokkal, és elhatározta a Komárom-Esztergom Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozását, felhatalmazva a megyei közgyűlés elnökét, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitánysággal együttműködve kezdje meg szervezését és az alakuló ülés összehívását.

A Kábítószer-ellenes Világnap, június 26. alkalmából már szerveztünk egy szakmai konferenciát a témában, hogy a KEF leendő tagjait közös gondolkodásra hívjuk meg. Bár a jelenlegi Nemzeti Drogellenes Stratégia csak 2020-ig szól, azonban fontosnak tartjuk, hogy az új stratégia előkészítésében és megvalósításában is szerepet vállaljon önkormányzatunk.

2.9. Térségi Fejlesztési Tanácsok

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 15. § (1) bekezdése alapján a régió határokön, illetve a megyehatárokon túlterjedő, továbbá egyes kiemelt területfejlesztési feladatai ellátására a megyei közgyűlések a szervezeti és működési szabályzat elfogadásával térségi fejlesztési tanácsot hozhatnak létre.

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat az alábbi térségi fejlesztési tanácsok munkájában vesz részt:

- *Dunakanyar Térségi Fejlesztési Tanács:*

A Tanács jelenleg csak formálisan működik, elfogadja a szükséges zárszámadásokat és költségvetéseket, de potenciális pályázati forrás híján a működési tevékenység nem terjed ezen túl. Ugyanakkor a térség kiemelt turisztikai jellegéből fakadóan az együttműködés fenntartása a jövőben is indokolt. Ezt erősíti meg többek között a Dunakanyar kiemelt turisztikai fejlesztési térség meghatározásáról, valamint a térségben megvalósítandó egyes fejlesztésekről szóló 1550/2017.(VIII.18.) számú Korm. határozat is.

- *Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács (VVVTFT)*

A VVVTFT alakulásakor Komárom-Esztergom megyéből Bokod, Oroszlány, Szárliget, Várgesztes, Vértessomló szerepelt a tagok között. Az egyre kiterjedő fejlesztési tevékenységnek megfelelően a Tanácsba 2016 évben új tagként megyénkből belépett Tarján, 2018-ban Héreg, Nyergesújfalu és Bajót települések. Ennek megfelelően a jelenlegi taglétszámot Fejér megyéből 37, Komárom-Esztergom megyéből 9 település képezi. A Tanács működésének fókuszában a "Pannónia szíve" kiemelt turisztikai program szerepel. A Tanács 2020-2024-es időszakban Komárom-Esztergom megyét illetően a Bicske-Tarján kerékpárút megépítését követően a Tarján-Esztergom közötti kerékpárút részét képező Tarján-Héreg - Nyergesújfalu - Bajót (Péliföldszentkereszt) továbbá az Oroszlány – Majk – Várgesztes – Vérteskozma - Csákvár - Nadap közötti kerékpárutak megtervezését és megépítését kívánja megvalósítani.

- *Szigetköz-Felső-Duna mente Térségi Fejlesztési Tanács*

A Tanács az Öreg-Duna és a Mosoni-Dunaág között, mintegy 375 km²-es területen elhelyezkedő tájegység fenntartásáért tevékenykedik. Területi érintettsége Komárom-Esztergom megyének Ács városán keresztül van. Tevékenysége leginkább információközvetítő és érdekképviseleti munkaként jellemezhető. A testület már számos térségi jelentőségű témát napirendjére vett és kezdeményezést felkarolt.

2020-2024-es célkitűzései:

- a térség természeti, humán- és gazdasági erőforrásainak, valamint környezetállapotának megőrzése, irányított fejlesztése, a térség népességmegtartó képességének növelése, a térségi identitás kialakítása és fenntartása, a térséghez kötődő kulturális hagyományok ápolása;
- a terület- és környezetfejlesztésben érintett szereplők együttműködésének elősegítése, a közös érdekek és feladatok feltárása;
- a térségben élők életfeltételeinek javítása, munkához jutásának elősegítése és a térségek jövedelemtermelésének előmozdítása;
- a térség turisztikai fogadóképességének növelése, új turisztikai projektek megvalósításának segítése, a vendéglátás, a szálláslehetőségek, a vízi turizmus, a termálturizmus és a konferenciaturizmus fejlesztése;
- az agrárgazdaság, a biogazdaság, a falusi turizmus, az ökoturizmus fejlesztése, a helyben megtermelt termékek piacra jutásának segítése;
- kulturális- és örökségturizmus fejlesztése, helyi identitás erősítése; az épített és természeti környezet fejlesztésének a fenntartható fejlődés elveinek megfelelő összhangjának megteremtése, az értékek védelmének, megőrzésének szem előtt tartásával;
- a közúti- és vízi közlekedés, a kerékpárutak, turistautak fenntartásának és fejlesztésének előmozdítása, segítése;
- az egyes reménybeli világörökségi helyszínek kezelési tervei kidolgozásának sürgetése, a kiválasztott helyszínek megközelíthetőségét és ismertté tételét szolgáló feladatok rögzítése, már világörökséggé nyilvánított limes-szakaszok esetében sikeresen

alkalmazott legjobb gyakorlatok megismerése és bemutatása, a római emlékekhez kapcsolódó – egy Duna menti kulturális útvonal létrehozását eredményező – egyéb fejlesztések (pl. kerékpárút hálózat vagy vízi turisztikai létesítmények) nevesítése,

2.10. Észak-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács (ÉDVT)

Az 1382/2013. (VI.27.) sz. Korm. határozat szerint működő majd az 1587/2018. (XI.22.) Kormányhatározattal újjászervezett területi Vízgazdálkodási Tanács munkájában is részt veszünk. A feladatellátás keretében véleményezzük a vízrendezési, szennyvíztisztítási beruházásokhoz kapcsolódó terveket, megvalósíthatósági tanulmányokat. Részt veszünk az ágazati vízgazdálkodási tervezésben, a Nemzeti Vízstratégia (Kvassay Jenő Terv) nyomán követésében. A megyei önkormányzat tagja az ÉDVT Komárom-Esztergom Szakmai Bizottságának is.

A következő időszakban tervezett célkitűzések (Komárom-Esztergom megyét érintően):

- az országos vízgazdálkodási tervek felülvizsgálatában,
- A Tata környéki karsztforrások vízgazdálkodási problémáinak megoldásában,
- A Dunántúli Középhegység karsztvízszint emelkedéséből fakadó problémák kezelésében való közreműködés.

2.11. Monitoring Bizottságok

A 2014-2020-as fejlesztési ciklusban a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségének delegáltjaként közreműködtünk és közreműködünk a program zárásáig a KÖFOP Monitoring Bizottságának, valamint a Közép-dunántúli Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum delegáltjaként az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) Monitoring Bizottságának munkájában. E mellett részt vettünk és részt veszünk a KÖFOP Projekt Irányító Bizottság (PIB) munkájában is.

A 2021-2027-es új uniós fejlesztési ciklus forrásait megalapozó operatív programok még nem kerültek elfogadásra, így az új ciklusban a delegáló szervezetek döntésétől függően veszünk majd részt a programok végrehajtását nyomon követő Monitoring Bizottságok munkájában, remélhetőleg minél többen.

2.12. Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 18/C. § alapján a megyei közgyűlés és a - megye területén működő - megyei jogú város(ok) közgyűlése(i) területfejlesztési feladataik ellátása és összehangolása érdekében Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórumot működtetnek. A megyei konzultációs fórum ad szervezett keretet a megyei jogú város, és a megye fejlesztési elképzeléseinek (pl. TOP) összehangolására, a programok végrehajtásának közös monitorozására, a végrehajtás során felmerülő problémák megvitatására. A Fórum működését a gazdasági program időtávjában is biztosítani kívánjuk.

2.13. Közép-dunántúli Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 18/B. § alapján az egy régió területén működő megyei közgyűlések elnökei - ha a régió a főváros területét is magában foglalja, akkor a megyei közgyűlés elnöke és a főpolgármester - területfejlesztési feladataik ellátása és összehangolása érdekében Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórumot működtetnek. A régiót alkotó Veszprém, Fejér és Komárom-Esztergom megyék közgyűlési elnökeiből álló fórum fontos szerepet töltött be és tölt be a 2014-20-as programozási időszakban az operatív programok, így a TOP végrehajtása során is, hiszen a megyei egyeztetéseken túl szükséges a megyehatáron átnyúló fejlesztési elképzelések egyeztetése, a három megyei önkormányzat fejlesztési programjához igazítása. A Fórum tárgyidőszakban a megyei rendezési tervek felülvizsgálatában, továbbá delegált szavazati jogú tagként az IKOP Monitoring Bizottság munkájában is részt vett.

E feladatok mellett a Fórum:

- eljár a regionális döntést, állásfoglalást, véleményezést igénylő ügyekben,
- összehangolja az érintett megyei önkormányzatok döntéshozatalát,
- képviseli a megyei önkormányzatok egyező döntését, mint a régió álláspontját,
- javaslatot tesz a Kormánynak a Régiók Bizottságában (CoR) a régiót képviselő tag személyére.

A Fórum működését a gazdasági program időtávjában is biztosítani kívánjuk.

2.14. Egyházak

A megyei önkormányzat továbbra is törekszik a kiegyensúlyozott együttműködésre a történelmi egyházakkal. A korábbi években megrendezésre került egyházi konferenciák újra szervezése szükséges lenne. Egyrészt teret adna az aktuális témákról folytatott eszmecseréknek, másrészt felfrissítené kapcsolatunkat.

3. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

Nemzetközi kapcsolatrendszerünk kiegyensúlyozottan, jól működik, az elmúlt években tovább mélyültek. Az együttműködések alakulását a közgyűlés időről időre áttekinti, meghatározva az aktuális feladatokat. Partnerkapcsolataink főbb területei: az oktatás, a kultúra, az idegenforgalom és a sport, de ezeket a kapcsolatokat a gazdasági együttműködés tekintetében is mélyítenünk kell (gazdasági kamarák kapcsolatfelvétele, a gazdasági diplomácia lehetőségeinek fejlesztése stb.). Továbbra is hangsúlyt kívánunk helyezni a közös rendezvényekre (szervezetek találkozói, vásárokon való részvétel stb.)

4. NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK

Részben törvényből adódó feladatunk is a 2019. októberében megalakult 3 területi (megyei) nemzetiségi önkormányzat munkájának segítése és a testületi működés feltételeinek a biztosítása. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény értelmében a megyei önkormányzat megállapodás alapján biztosítja a három megyei nemzetiségi önkormányzat működési feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról. A nemzetiségekkel történő együttműködésnek megvannak a már hagyományos formái, mint a Komárom-Esztergom Megyei Nemzetiségi Gyermektalálkozó, a Komárom-Esztergom Megyei Nemzetiségi Találkozó felnőtt együttesek számára és a Nemzetiségek Napja, mely rendezvények megszervezését továbbra is fontosnak tartjuk.

Vályi István díj

2011 februárjában a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés az Esztergom-Budapest Főegyházmegye cigánypasztorációval foglalkozó segédpüspökének kezdeményezésére díjat alapított, melyet a megyénkből származó Vályi Istvánról neveztünk el. A díjat minden évben továbbra is szeretnénk odaítélni a cigányság felzárkóztatásáért kiemelkedő tevékenységet folytató személyeknek vagy szervezeteknek az alapítókkal és más, javaslatot tévő civil szervezetekkel együtt.

5. A KÖZGYŰLÉS MUNKASZERVEZETE (HIVATAL)

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat munkaszervezeti feladatait a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzati Hivatal látja el. Működésének kereteit, szervezeti struktúráját a Hivatal Ügyrendje tartalmazza. A Hivatalt a közgyűlés elnökének irányításával a megyei jegyző vezeti, engedélyezett létszámkerete jelenleg 28 fő, amely elegendő a jelenlegi feladatok ellátásához. A Hivatal munkáját esetenként külső szakértők is segítik; a belső ellenőri, a könyvvizsgálói, az informatikai biztonsági és az adatvédelmi felelősi feladatokat hosszabb ideje megbízási szerződés keretében látják el.

A Hivatal az általa ellátott feladatokról évente beszámol a Közgyűlésnek, így ezek részletes bemutatását a Gazdasági Programban mellőzzük.

6. KÖLTSÉGVETÉS ÉS VAGYONGAZDÁLKODÁS

6.1. Költségvetési gazdálkodás

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése, ebből finanszírozza és látja el törvényben meghatározott kötelező, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatait. A megyei önkormányzat költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz központi költségvetési támogatásokkal kapcsolódik.

A feladatfinanszírozási rendszer keretében az Országgyűlés a helyi önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatainak ellátását - felhasználási kötöttséggel járó - feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához támogatást biztosít. Az egyéb feladatainak ellátásához felhasználási kötöttséggel járó, vagy felhasználási kötöttség nélküli támogatást nyújthat. A feladathoz kötött támogatást a megyei önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja. Az önként vállalt feladatok pénzügyi forrása elsősorban a saját bevétel, illetve az előző év pénzmaradványa lehet.

Az önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a közgyűlés, a gazdálkodás szabályszerűségéért az elnök a felelős.

Felelősségteljes munkát jelent a három területi nemzetiségi önkormányzat gazdasági feladatainak ellátása, valamint az elmúlt években megnövekedett pályázatok elszámolása is.

A megyei önkormányzat költségvetésében hitel felvételét igénylő működési hiány a jövőben sem tervezhető. Mivel a megyei önkormányzat hitel felvételét a jövőben sem tervezi, a felelős, és pénzügyileg megalapozott, kockázatmentes gazdálkodás követelményeinek szellemében a következő években adósságot keletkeztető ügyletre irányuló kötelezettséget és kezességet nem tud, és nem is kíván vállalni.

2019.01.01. napjától jogszabályi előírás alapján bevezetésre került az ASP integrált programrendszer, amely a gazdasági feladatok mellett az iratkezelési teendők ellátását is segíti.

6.2. Vagyongazdálkodás

A megyei önkormányzat vagyonának rendeltetése a közérdek szolgálata. A megyei önkormányzat vagyona a nemzeti vagyon részét képezi. Az önkormányzat vagyona törzsvagyon vagy üzleti vagyon lehet. Az üzleti vagyonba az önkormányzati tulajdonban lévő forgalomképes vagyontárgyak tartoznak. A kötelező önkormányzati feladatkör ellátását szolgáló forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak alkotják a megyei önkormányzat törzsvagyonát. Az önként vállalt feladatok céljára vagyonfelhasználásra a jövőben is csak akkor kerülhet sor, ha a vagyonfelhasználás nem veszélyezteti a helyi önkormányzat kötelező közszolgáltatási feladatainak ellátását.

A jelenlegi vagyoni állomány megfelelő szinten biztosítja jelenlegi feladataink ellátását. Jelentős vagyongyarapítási szándékaink nincsenek, hagyományos vagyongazdálkodásra a

meglévő vagyonunk összetétele és mértéke miatt nem alkalmas. Jelen helyzetünkben – az elmúlt évhez hasonlóan - csak a meglévő vagyon takarékos üzemeltetése, és a vagyon állagának és értékének megőrzése lehet reális vagyongazdálkodási stratégiánk. A vagyongazdálkodás részletes, és hosszú távra meghatározott szabályait vagyongazdálkodási rendeletünk tartalmazza.

7. TERÜLETRENDEZÉS

A megyei területrendezési terv több tekintetben is befolyásolja és segíti a megye gazdasági fejlődését. A területhasználatoknak a Magyarország és egyes térségeinek területrendezési terveiről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényen (TrTv.) alapuló szabályozásán túl például a közlekedési infrastruktúrahálózatok javítása terén betöltött megalapozó szerepe jelent pozitív hatást a könnyebb elérhetőség megvalósításában, illetve a települési rendezési tervek véleményezése - összehangolása útján segíti a gazdasági területek átgondolt kijelölését, fejlesztését, szabályozását.

A megyék területrendezési feladatait a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény állapítja meg:

- az ország területrendezési tervével összhangban, az érintett települési önkormányzatok véleményeinek kikérésével elkészítetteti és elfogadja a megye területrendezési tervét,
- előzetesen véleményezi az országos, valamint a területét érintő területrendezési terveket,
- a tervezés és a végrehajtás során gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről,
- együttműködik a többi érintett megyei önkormányzattal a kiemelt térségek (kivéve a Budapesti Agglomeráció és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet kiemelt térségek) összehangolt tervezése érdekében.

A megyei területrendezési terv célja továbbá, hogy a hatályos Országos Területrendezési Tervvel összhangban meghatározza a megye távlati térszerkezetét és területfelhasználását, az ágazati célok területi koordinációját és közvetítse az országos és a térségi elhatározásokat a településrendezés számára.

A megyei területrendezési terv feladatai:

- az országos területfelhasználás és műszaki infrastruktúra területi pontosítása,
- az országos elemek kiegészítése a térségi jelentőségű infrastruktúra elemekkel,
- országos övezetek területi pontosítása;
- térségi jelentőségű környezeti, természeti és kulturális értékek területi védelme;
- a megyei sajátosságokat kiemelő egyedi övezet(ek) meghatározásával a megyei fejlesztések térbeli koordinációja.

Az elfogadás előtt álló megyei területrendezési tervünk ennek megfelelően meghatározza a megye egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások

védelmére. Az immár „testreszabott” és rendelettel szabályozott területi folyamatok - az egyedileg meghatározott megyei övezetekkel -, hatékonyabban szolgálhatják a vonzó és egészséges lakó- és gazdálkodási környezet iránti társadalmi és gazdasági elvárásokat, összességében a klímaváltozás következményeinek kezelését és lehetőség szerinti enyhítését.

A térszerkezet kialakításának fontos területe a közlekedési hálózat fejlesztésének távlati tervezése. Megyénken két TEN-T folyosó halad át, a IV. (M1 és Bécs-Budapest vasúti fővonal) és a VII. (Duna). Ezek forgalma a gazdasági növekedéssel párhuzamosan erőteljesen növekszik. Az M1 autópálya kihasználtsága elérte a kapacitás határát, műszaki állapota leromlott. Felújítása és 2x3 forgalmi sávra bővítése szükséges. Tatabánya funkcionális várostérségében a prosperáló - fejlődő ipari parkok összekapcsolása és feltárása érdekében új főúti hálózat (1. főút új nyomvonalra helyezése valamint a az Mór – Oroszlány – M1 főúti kapcsolat) kiépítése válik szükségessé. Az új komáromi Duna-híd által generált forgalom okán az 1. sz. főutat fontos a Komárom dél-keleti szakaszon is új nyomvonalra helyezni.

Közlekedés-földrajzi helyzetünkben adódóan az észak-déli kapcsolatok fejlesztése - összhangban a hamarosan átadásra kerülő új komáromi Duna-híd várható forgalmával - is egyre inkább előtérbe kerül. Ilyen a kapacitási problémákkal küzdő 81. és 13. főutak megerősítése, 2x2 sávossá való kiépítése, intenzíven beépített területekről való kivezetése.

Ennek érdekében kezdeményezzük, hogy az Innovációs és Technológiai Minisztérium vegye fel az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program elemei közé a 13-as és a 81-es főút gyorsforgalmi úttá alakítását.

A Duna menti ipari területek, ipari parkok elzártságának oldására, a 10. főút forgalmának enyhítésére a közeljövőben az M1-Esztergom közötti nagykapacitású kapcsolat (M100) kiépítése, Esztergom térségében új közúti és vasúti Duna-híd tervezése, továbbá a szlovákoldali északi irányú (Komárom-Nyitra, Esztergom-Léva) nagykapacitású kapcsolatok fejlesztése szükséges. Az M100 gyorsforgalmi út tervei engedélyezés alatt állnak. Ehhez kapcsolódóan szükséges tárgyalásokat kezdeményezni a kormányzattal és a szlovákiai partnerekkel annak érdekében, hogy az Esztergom-Párkány közötti Duna híd tervezése prioritást élvezzen. Fontos, hogy a híd ráhordó hiányzó észak-déli gyorsforgalmi kapcsolat a szlovákiai oldalon is kiépüljön, valamint a híd egyúttal vasúti kapcsolatot is biztosítson Esztergom és a párkányi rendező pályaudvar között, mely mindkét országnak kiemelt érdeke.

A megye vasúthálózata fejlesztése érdekében is szükséges lépéseket tenni:

A Budapesti Agglomeráció hatására megnövekedett elővárosi forgalom szükségessé teszi a vasúti (személyforgalmi) kapacitások, intermodális csomópontok fejlesztését. Tatabánya és Tata is rendelkezik tervekkel a vasútállomások intermodális csomóponttá történő fejlesztésére, melyeket a Modern Városok Programban illetve az 1. sz. vasúti fővonal rekonstrukciója során szükséges megvalósítani.

Vizsgálni szükséges az erős forgalmat bonyolító főutakkal párhuzamosan futó vasutak rekonstrukciójának műszaki és forgalmi lehetőségeit és hatásait a Komárom – Kisbér – Székesfehérvár, illetve az Esztergom – Almásfüzitő vonalon. Utóbbi esetben a 10. sz. főút

forgalmának részben kötött pályára terelésének, a Duna menti települések között korszerű elővárosi vasút kialakításának, a Dunamenti nagyvállalatokat kiszolgáló tehervasútként történő korszerűsítésének lehetőségei egyaránt áttekintendők.

A turizmus támogatására fontos a kerékpáros gerinchálózat teljes kiépítése: az EuroVelo6; a Tata-Vértestolna – Tarján és a Tarján - Héreg - Bajót - (Tát - Esztergom) kerékpárút kiépítése, valamint Által-ér kerékpárút folytatása Oroszlány - Majktól Gánt felé a Velencei-tó irányába (együttműködve Fejér megyével és a Velencei-tó és Térsége - Váli-völgy - Vértes Térségi Fejlesztési Tanáccsal)

Különösen a Tatabánya - Tata - Oroszlány várostérségben fontos a közösségi közlekedési módok, menetrendek összehangolása, kerékpárutak, tárolók, parkolók kialakítása, az intermodalitás erősítése.

A jobb elérés biztosításához a hiányzó, a területrendezési tervben tervezett térségi szerepű összekötő utak, és mellékutak megvalósítása is fontos feladat. Ehhez szükséges az érintett településekkel együttműködve a Településközi úthálózat-fejlesztési stratégia átdolgozása, aktualizálása.

A TrTv. az egyedi övezetekhez rendeletalkotási jogot adott a megyéknek. Az egyedileg meghatározott övezetek a megye területének természeti, épített környezeti és gazdasági adottságainak védelmére és fejlesztésére vonatkozhatnak. Komárom-Esztergom megyében öt egyedi megyei övezet került meghatározásra, melyeknek a településrendezési tervek és orientálásán és koordinálásán túl település- és területfejlesztési, valamint és vidékfejlesztési szerepe is van, az alábbiak szerint:

a) *Településhálózat egyedi övezetei* – azon differenciált szerepű térszervező városok, város csoportok, és térségeik alkotják, melyek alapvetően befolyásolják a megye településhálózatának alakulását, ezért a fejlesztések összehangolása és hatékonysága érdekében indokolt a települések magasabb szintű együttműködése. Közülük kiemelkedően fontos a megye területfejlesztési terveiben és az ITP-ben „Tatabánya központú városhálózati csomóponti térségként”, illetve „Ikervárosok térségeként” megnevezett településcsoportok együtt gondolkodásának elősegítése, koordinációja.

Az övezetbe tartozó előírások a fejlesztések összehangolása útján segítik a települések közötti funkciómegosztást, preferálják a meglévő és alulhasznosított ipari parkok jobb, intenzívebb hasznosítását, a barnamezős területek revitalizációját.

b) *Komplex turizmusfejlesztési térségek* egyedi övezetei kijelölésnek célja a megye sajátos adottságain, meglévő és potenciális desztinációin alapuló térségi léptékű turisztikai fejlesztések összehangolása.

A turizmus fejlesztése azok közé a területpolitikai célkitűzések közé tartozik, amelynek érdekében a hazai települések leginkább hajlandóak az együttműködésre, hiszen az összehangolt cselekvésnek viszonylag gyorsan jól látható eredményei lehetnek. A két javasolt turisztikai térség makroregionális összefüggésben is kiemelt jelentőséggel bír. A

Duna mellett, hogy európai közlekedési folyosó, turisztikai desztináció, és megyei szakasza része a Dunakanyar kiemelt turisztikai térségnek is. Az Által-ér pedig - a Vértes és a Velencei-tó érintésével - a szlovákiai Vág-völgy és a Balaton között biztosít kapcsolatot. A két folyosó koncentrálna a megye kínálatának nagy részét is.

A szabályozás célja ezen adottságok kihasználáshoz szükséges, térségi szinten összehangolt területkínálat kialakítása, a turisztikai folyosók tájképi-településképi értékeinek megőrzése, a területhasználati konfliktusok mérséklése, elfogadott fejlesztések beépítése a településrendezési eszközökbe, valamint a térségi turisztikai elemek folytonosságának biztosítása, és a világörökség várományos területek kiemelt figyelembe vétele a településfejlesztési koncepciók készítése során.

- c) *Natúrpark - szelíd turizmusfejlesztés egyedi övezetei* – A natúrpark az ország jellegzetes természeti, tájképi és kultúrtörténeti értékekben gazdag területein, helyi közösségek által létrehozott tájszintű együttműködés, melynek célja a természeti és kulturális örökség megőrzése, bemutatása és a vidék fejlődését elősegítő hasznosítása. A natúrpark az integrált védelem elvére építve a tájat és a természetet nem a tájban élő embertől, hanem azt vele együtt hasznosítva védi meg.

Az övezet létrehozásának célja a tájkarakter, valamint a táji értékek védelme, a helyi természeti és kulturális örökség megőrzése és az ezzel kapcsolatos szemléletformálás megerősítése, a helyi termékek piacra jutásának ösztönzése és a táj harmóniájára építő turisztikai és rekreációs kínálat biztosítása.

- d) *Majorsági táj övezete* – jellegzetes gazdálkodási mód lenyomatai a tájban, ma leszakadó, kihasználatlan területek műszaki és gazdasági problémákkal. A majorsági gazdálkodás ma ismert formája a 19. századtól kezdve alakult ki. A rendszerváltás idején a nem lakott üzempontok közül sokat felhagytak, a lakott helyeken elidősödött, kicserélődött a népesség. Az infrastrukturális hiányosságok (ivóvíz, elektromos hálózat, szennyvízkezelés, közlekedés, útviszonyok, egészségtelen lakhatási körülmények) nehézséget jelentenek az ott élőknek, és nehezítik a gazdasági hasznosítást is, miközben ezek a problémák a statisztikában meg sem jelennek.

A „Majorsági táj övezete” szabályozásával a termőföld védelme mellett a mezőgazdasági majorok tájba illesztését, turisztikai hasznosításának és az autonóm infrastruktúra kialakításának vizsgálatát javasolja a megyei területrendezési terv.

Szükséges a majorsági táj övezetébe tartozó településeken a külterületi lakott helyek (és másodsorban a hasznosítatlan mezőgazdasági üzemi területek) tulajdonviszonyainak, műszaki és szociológiai állapotának feltérképezése, ez alapján megoldási, hasznosítási javaslatok kidolgozása a lakosság szegregációjának megállítása, visszafordítása, életkörülményeinek javítása, a gazdasági hasznosítású, esetleg műemléki értékkel rendelkező ingatlanállomány megóvása, revitalizációja érdekében.

- e) *Kertes vegyes használatú területek övezetei* – A jellemzően települések körül található kerteségek-kertes területek egy része a 20. században jött létre kifejezetten a városi lakosság (aktív) pihenését, egészségi állapotának fenntartását szolgálta. Másik része az ország szőlőművelésre alkalmas – ám nehezen megművelhető – területe, ahol nagy

élőmunka- és szaktudás igényű kert és szőlőművelés folyt és folyik ma is. Ezeknek a területeknek a gazdálkodási mód fenntartása vidékfejlesztési és turizmusfejlesztési szempontból is fontos lehet.

A településhálózat egyedi övezetével érintett településcsoportok együttműködésének, erősítése, közös tervezésének mentorálása érdekében és a 190/2009. (IX. 15.) Korm.rendelet 9. § (2) bekezdés a) pontjával összhangban hasznos lehet a megyei főépítész több települést érintő településfejlesztési-, rendezési, értékvédelmi ügyekben történő közreműködésének módjáról - a települési igények függvényében - rendeletet alkotni.

A megyei területrendezési terv elhatározásai a településfejlesztési és rendezési tervekben, szabályozásokban jutnak érvényre. Ennek segítésére, ahogyan azt 2012-ben is tettük, lehetőség szerint elkészítettjük és megyei adatszolgáltatásként a településeknek átadjuk a módosított megyei területrendezési terv olyan kivonatát, mely településenként tartalmazza a területfelhasználások, övezetek, tervezett nyomvonalas létesítmények vektoros, digitális anyagát, valamint ezek méreteit is. Meg kell vizsgálni annak műszaki és anyagi lehetőségét is, hogy honlapunkon elérhetővé tegyük a megyei területrendezési terv térinformatikai adaptációját, melyen keresztül a tervlapokat bárki térítésmentesen elérheti és akár ingyenes műholdfelvételekkel együtt is kezelheti.

A területi tervek egymásra épülése, összhangja miatt fontos, hogy mielőbb kerüljön sor a településrendezési tervek felülvizsgálatára is, így tudnak a területrendezési tervekben megfogalmazott elvek és célok a konkrét építési jogokat és kötelezettségeket megállapító önkormányzati rendeletekben megjelenni és az érintettek (állampolgárok, vállalkozások, gazdasági társaságok, stb.) felé érvényesülni. Nagyban segíti a helyi önkormányzatokat, hogy az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázishoz díj-, költség- és térítésmentesen férhetnek hozzá. Továbbra is szorgalmazzuk a döntéshozók felé, hogy kerüljenek kidolgozásra a szakági adatbázisok díjmentességét biztosító jogszabályi és finanszírozási feltételek, valamint biztosítsanak forrást a települési önkormányzatok számára – hasonlóan a Településképi Arculati kézikönyvek elkészítéséhez – a településrendezési tervek felülvizsgálatainak elvégzéséhez.

8. TERÜLETFEJLESZTÉS

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény módosításával a megyei önkormányzatok legfontosabb feladata a megye fejlesztéspolitikájának kialakítása, a területrendezés, terület - és vidékfejlesztés tudatos tervezésével, koordinációjával a megye társadalmi és gazdasági fejlődésének elősegítése. Az előző időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) tervezése és végrehajtásának megszervezése új kihívást jelentett a megyei önkormányzatoknak, ugyanakkor „újjáépítette” a megye területi szerepkörét, megerősítette kapcsolatait, s bár ez döntően a területfejlesztésben jelentkezett, kihatott az egyéb feladatokra is.

Az új feladatkörhöz igazodóan 2014-ben elkészült a 2030-ig szóló megyei területfejlesztési koncepció, majd a területfejlesztési stratégiai és operatív program, 2015-ben pedig elfogadást nyert Komárom-Esztergom Megye Integrált Területi Programja is, mely 2014-2020 (+3) közötti időszakra foglalja keretekbe a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program megyei forrásainak felhasználását.

A gazdasági program időtávjára továbbra is irányadóak az e tervekben szerelő célkitűzések, elhatározások. Ezek:

A megyei önkormányzat – a megye adottságai és lehetőségei alapján - az országon belüli jelenlegi pozíció megőrzését tekinti reális jövőképpnek. A következő évek kiemelt feladata továbbra is a térségi együttműködési hálózatok szélesítése, a meglévő gazdasági struktúra megerősítése, diverzifikálása, a helyi gazdaság versenyképességének növelése. A klímaváltozásra tekintettel nagy jelentőségű a sokrétű alkalmazkodás feltételeinek megteremtése, valamint a vidéki térségek demográfiai zsugorodásának fékezése.

A megye három átfogó cél mentén kívánja továbbra is szervezni a fenti feladatok megvalósítását. Az átfogó célok vállaltan területi kötődésűek, tükrözve a megye sokféleségét:

- A megye középső tengelyében a Tatabánya, mint regionális szerepű, Oroszlány és Tata, mint térségi szerepű térszervező városok és városkörnyéki településeik alkotta városhálózati csomóponti térség nagytérségi (Bécs - Pozsony - Budapest növekedési zóna, É-D-i gazdasági-közlekedési tengelyek) integrációjának, versenyképességének fejlesztése. Cél, a térség népességmegtartó képességének munkamegosztásra, egyedi arculatokra és közös értékekre épülő megerősítése, a szoros és sokrétű együttműködés kiépítése, a gazdaság további diverzifikálása, a Tatabánya-Esztergom Kiemelt Járműipari Központ térség stratégiai irányainak felépítése és megvalósítása.
- A Duna menti térség új minőségében a Duna mentén Esztergomtól a nyugati megyehatárig húzódó, diverzifikált, több lábon álló társadalmi-gazdasági egységet vizionál. Meghatározó az Esztergom - Párkány és a Komárom - Észak-Komárom ikervárosok térségi szervezőszerepének munkamegosztásra épülő megerősítése, a jelentős gazdasági súlyú ipari parkok és iparterületek, gazdasági és társadalmi szolgáltatások összehangolt fejlesztése. Ebben a vízióban a tervezett határon átívelő közlekedési kapcsolatok, a három világörökség-várományos terület és a tervezett EuroVelo6 meghatározó tényezők. A térség a Dunakanyar kiemelt turisztikai fejlesztési térség részeként a turizmus szempontjából is kiemelt terület, 2030-ig szóló stratégiai fejlesztési programjának megvalósítása a megye számára is jelentős érdek.
- A megyei vidéki tájak új egyensúlyának alapja a Kisalföld, illetve a dombvidéki tájak differenciált fejlesztése, a népességmegtartás és a jövedelemtermelő képesség növelése érdekében. Ennek érdekében az integrált vízgazdálkodás, a természetkimélő mezőgazdasági termelés és feldolgozás, a városokban, mikrotérségi központokban a több lábon álló gazdaság felépítése, a megújuló erőforrások bővülő használata, a gazdálkodók, valamint a környező városi piacok közötti szoros kooperáció kiépítése a cél.

A fejlesztéseket az uniós és hazai, valamint a konkrét megvalósítók saját forrásai finanszírozhatják, hiszen a megyei önkormányzat költségvetése ezt nem teszi lehetővé. Felelőssége és kötelessége azonban, hogy saját eszközzel, politikai súlyánál fogva, koordinációval, együttműködések felépítésével, tervi előkészítésekkel, forrásakkumuláció szorgalmazásával előmozdítsa a fejlesztések, törekvések megvalósítását, valamint az általa, vagy közreműködésével létrehozott cégek (megyei területfejlesztési kft. EGTC, TDM) és saját hivatala szolgáltatásai útján konkrétan segítse is az előkészítő és a projekt végrehajtó tevékenységet.

Ehhez még szorosabban együtt kell működnie a kormányzattal, az államigazgatási szervekkel, a települési önkormányzatokkal, a gazdasági érdekképviselőkkel, gazdaságfejlesztő szervezetekkel, szakmai műhelyekkel, felsőoktatási intézményekkel, szakmai kamarákkal és a civil szervezetekkel.

Saját eszközzelének egyik legfontosabb eleme, hogy az önkormányzat közvetlenül is részt vett, részt vesz a területi /megyei szintre vonatkozó, uniós forrásokat generáló Terület-és Településfejlesztési Operatív Program készítésében, a 2014-2020 közötti TOP esetében annak végrehajtásában is. Ez a megye számára az alábbi feladatokat vetíti előre:

8.1.A 2020-24-es gazdasági program időszakában a TOP-ra épülő Integrált Területi Program (ITP) végrehajtása továbbra is fontos feladat lesz, részben a projektek megvalósítása, részben a program zárása és az eredmények nyomon követése, értékelése terén

1. A fejlesztési projektek megvalósítása, a megye számára biztosított források maradéktalan felhasználása:
 - biztosítani kell valamennyi TOP-ból támogatást nyert fejlesztés sikeres befejezését, üzembe helyezését, használatba vételét, elsősorban a megyei területfejlesztési kft. tevékenységén keresztül, de a hivatal közreműködésével is.
 - Továbbra is kiemelten kell segíteni a problémás, de fontos fejlesztési célokat szolgáló projektek kezelését, a lehetséges megoldások megkeresésével, a szükséges intézkedések, egyeztetések előkészítésével, lefolytatásával, jó gyakorlatok átadásával.
 - elő kell segíteni a projektekben mutatkozó indokolt többletforrás igények kezelését, ehhez a kérelmek kellő megalapozottságát, minél több többlettámogatás megyébe érkezését.
 - Biztosítani kell a különböző okok miatt fel nem használt támogatások (visszahulló források) megyében történő hasznosulását, akár a többlettámogatási rendszerben, vagy a felhívások új szakasznyitásával.
 - Továbbra is feladat az új felhívások véleményezésében való közreműködés, a terület-specifikus mellékletek kínálta hatáskörök, a közgyűlés döntés-előkészítési jogositványai gyakorlásának biztosítása, a testület megfelelő tájékoztatása mellett.

- Új pályázati lehetőség kapcsán igényfelmérések, projektgenerálás, projekt előkészítési tevékenység ellátása.
- Kiemelten fontos továbbra is - különösen a megyei közreműködéssel megvalósul fejlesztéseknél -, hogy szabálytalanságok ne veszélyeztessék a megvalósítást, a beszámolók, elszámolások megfeleljenek az elvárásoknak. A további projektek esetében pedig szakmai segítséget kell nyújtani a projektgazdáknak ezek megelőzéséhez, megoldásához.
- A kölcsönös célokra és érdekekre tekintettel a TOP Irányító Hatóságával, a Magyar Államkincstár megyei igazgatóságával, a megye fejlesztési biztosával a kialakult jó együttműködést meg kell őrizni, a fenti feladatok minél eredményesebb ellátása és az ő feladataik segítése érdekében.
- A megyei területfejlesztési kft, és a megyei hivatal közötti munkamegosztásnak és kapcsolatrendszernek, információáramlásnak elő kell továbbra is segítenie a hatékony munkavégzést, a program, a projektek eredményességét, a támogatások mielőbbi felhasználását.

2. A projektekben és megyei szinten elvárt indikátorok teljesítése:

A 2014-2020-as időszakban az uniós források felhasználásánál elvárás projektszinten, megyei/országos szinten is az eredményesség mérésére alkalmas indikátorok vállalása és teljesítése. A megyei értékek a projektek vállalásaiból állnak össze, így az előkészítés során arra törekedtünk, hogy olyan projektek kerüljenek támogatásra, melyek minél nagyobb arányban hozzák ezeket az elvárásokat, és többek között ezért is kiemelt érdekünk a projektek megvalósítása is. Az unió felé programszinten, összesített országos adatokkal számolunk el, ezért minden megyének felelőssége a saját vállalások teljesítése, ugyanakkor ez a szint lehetőséget ad arra, hogy a többlet és az alulteljesítések kiegyenlítsék egymást. Az alábbi táblázat alapján, ha minden fejlesztés megvalósul, jól teljesít megye.

Az ITP-ben megyei szinten vállalt indikátorok (2019.12.31. állapot)

EREDMÉNY INDIKÁTOROK	ITP vállalás 2023	Projektek kötelezettség vállalásai alapján
Újonnan létrehozott iparterület (ha)	45,79	21,2
Felújított közút (km)	11,32	15,635
Felújított bölcsődei férőhely (db)	455	424
Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m ²)	40.816,18	170.670,8
Kialakított kerékpár-forgalmi létesítmények hossza (km)	21,6	35,5
CO2 tonna csökkenés (t) 2023-ig	3.534,43	2.260 t/év a fenntartási időszakban
Fejlesztéssel érintett eu. szolgálatok (db)	29	53

Helyreállított lakóegységek városi területeken (db)	40,09	58
A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerő-piaci programokban résztvevők száma (fő)	1038	1126**
Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma (fő)	4.082	26.858

EGYÉB INDIKÁTOROK:	ITP 2023	Projektek alapján
Látogatószám növekedés a turisztikai ágazatban (fő)	39.380	73.824
Újonnan létrehozott 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	451	181*
Fejlesztett 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	534	1012
Újonnan létrehozott 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	73	47
Bel és csapadékvíz-védelmi létesítmények hossza (m)	17,368	36.223,4
A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alap-szolgáltatások száma (db)	6	29

*A Magyar Falu Program kapcsán kapott többletforrásból megvalósuló fejlesztéseket követően várhatóan 470 új férőhely létesül majd a megyében.

**Többletforrás jóváhagyása esetén tovább nő az érték.

A program időszakában továbbra is figyelemmel kell kísérni az indikátorok teljesülésének állását. A meglévő adatbázis naprakészen tartása érdekében a MÁK megyei igazgatóságával, a projektgazdákkal, a megyei területfejlesztési kft-vel is együtt kell működni.

3. Az Integrált Területi Program zárása, értékelése:

Az 1303/2013/EU rendelet (továbbiakban: *EU rendelet*) alapján az irányító hatóságoknak a programozási időszak során gondoskodniuk kell arról, hogy értékelések készüljenek a regionális politika keretében finanszírozott programok eredményességéről, hatékonyságáról és hatásáról. Az ITP, mint területi programozási eszköz esetében is érvényesülnie kell az előkészítés/tervezés/megvalósítás/monitoring/visszacsatolás lépéseket tartalmazó programozási ciklusnak. A ciklus végén szükségszerűen megvalósuló program monitoring nem csak az indikátorok teljesülését, hanem a területi vonatkozású rövid távú eredmények, ill. a hosszabb távú hatások elemzését is tartalmazza, ami biztosítja a visszacsatolás lehetőségét a területi, ill. településfejlesztési programok szintjére, továbbá inputot szolgáltat a következő időszak tervezéséhez. A megyei önkormányzatnak is várhatóan közre kell majd működni a TOP zárásakor a programszintű monitoring vizsgálatban, az egységes monitoring és információs rendszerben kinyerhető adatokon túl, de döntően a saját ITP céljaink és azok teljesülésének és hatásainak vizsgálata, a forrásfelhasználás és az eredmények területi aspektusú feldolgozása

jelent majd feladatot. Ennek módszertana várható az IH részéről, költségeit a költségvetésben - támogatás hiányában- tervezni kell.

4. Az ITP végrehajtást támogató, végrehajtó szervezetrendszer fenntartása, fejlesztése:

A fejlesztési projektek előkészítésével és végrehajtásával foglalkozó intézményrendszer:

KEM HIVATAL	tervezés, projektgyűjtés, pályázati rendszer kialakításában, fejlesztésében való közreműködés, döntés-előkészítés, monitoring
KEM TERÜLETFEJLESZTÉSI KFT	projekt és pályázat előkészítés (üzleti tervezés, megalapozó dokumentumok, megvalósíthatósági tanulmányok készítése) projektmenedzsment, beruházás-menedzsment közbeszerzés egyéb szakértői szolgáltatások (szakmai értékelés, műszaki ellenőrzés, energetikai audit)
DUNA - GERCSE TDM	turisztikai projektek fejlesztése, előkészítése, megvalósítás
RÁBA-DUNA- VÁG EGTC	határon átnyúló projektek fejlesztése, menedzselése, kis projekt alap kezelése

Az önkormányzatok közfeladat fejlesztési projektjeinek előkészítésére és megvalósításuk segítésére a megye keret-megállapodást kötött 64 települési önkormányzattal 2016-ban. Napjainkra valamennyi települési önkormányzattal jó együttműködés alakult ki, élnek a megye kínálta segítségnyújtással, szolgáltatásokkal. A megyei területfejlesztési kft 2019. végén már 163 projektet gondozott, ebből 138 darabnál konzorciumi partnerként látja el az előkészítési és végzi a menedzsment feladatokat, 25 projekt esetében vállalkozási szerződéssel nyújt egyéb szakértői tevékenységet (közbeszerzési, mérnöki).

A portfóliókkal az együttműködés kialakult, zökkenőmentes, a megyei önkormányzat tevékenységükkel összefüggő feladatellátása biztosított.

Amennyiben a kialakított szervezetrendszert és jó gyakorlataikat meg akarjuk őrizni, fokozatosan egyre nagyobb hangsúlyt kell, hogy kapjanak

- a „külső megbízások”, a települések, a gazdasági szereplők és civilek fejlesztési igényeinek a kezelése,
- a komplex fejlesztési igények koordinációja, menedzselése, közvetítői szerepkör ellátása (kormányzat - megye - projektgazdák)
- a pályázatfigyelés és a nemzetközi pályázatok előkészítése, kezelése
- szakmai találkozók, szakmai műhelyek létrehozása és működtetése
- pilot projektek előkészítése és levezénylése

Meg kell vizsgálni

- a felkészítő és tudásmegosztó szolgáltatás lehetőségét a települések számára, pályázati információs központ létrehozásával,
- a megyei szintű térség- és gazdaságfejlesztő szervezeti szerepkör kialakítását,

- a megyei rendezési tervben létrehozott megyei sajátos térségek fejlesztése érdekében a térségek fejlesztési ügynökség típusú feladatainak ellátási lehetőségét,
- a fejlesztések előkészítéséhez szükséges szakemberbázis kialakítását, és menedzselését,
- forrásközvetítő tevékenység kiépítését
- területfejlesztési tervezési feladatok ellátásának lehetőségét.

Amennyiben lesznek decentralizált területfejlesztési hazai, és a területi szereplő koordinációjával, bevonásával felhasználható uniós források a jelenlegi szervezetrendszer és a munkamegosztást igazítani kell a hatékony és eredményes feladatellátáshoz, de az új szerepkörök lehetőségét is mérlegelve.

A területfejlesztés feladatok minél hatékonyabb ellátása érdekében olyan fejlesztéseket kell megvalósítani az önkormányzati hivatalban, ami megkönnyíti az információ és adattömeg rendszerezhető gyűjtését, kezelését, frissítését, abból leválogatásokat, elemzéseket, statisztikák készítését, a vezetői döntések meghozatalát, a társadalmasítás lebonyolítását.

Folyamatosan rendelkezésre kell, hogy álljon a hivatalban és a háttér szervezeteknél a jól képzett munkaerő, lehetőséget kell biztosítani a továbbképzésekre, szakmai tapasztalatcserékre.

8.2. A 2020-2027-es időszakra szóló Terület-és Településfejlesztési Operatív Program (TOP 2)

2020. márciusában megkezdődött a TOP 2 tervezése, melyre a Pénzügyminisztérium kapott megbízást. A megyei önkormányzat egy fejlesztési terv keretében összegezte a minisztérium számára a 2019-ben végzett felmérés és áttekintő frissítése alapján a települések fejlesztési igényeit beavatkozási területekbe (nem projektszinten) rendezve, megbontva a szerint is, hogy TOP-ból, vagy ágazati forrásokból várható-e kezelésük. A terv csak egyik bemenete a tervezési folyamatnak. A TOP 2 céljait, prioritásait, beavatkozási területeit erőteljesen befolyásolják a tervezési ciklus uniós szakpolitikai célkitűzései, és a magyar kormányzati elvárások és célkitűzések.

Uniós célkitűzések:

1. Intelligensebb Európa az innovatív és intelligens gazdasági átalakítás előmozdítása révén
2. Zöldebb, karbon-szegény Európa, a tiszta és méltányos energetikai átállás, a zöld és kék beruházás, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázat megelőzés- és kezelés előmozdításával
3. Jobban összekapcsolt Európa a mobilitás és a regionális IKT- összekapcsoltság fokozásával
4. Szociálisabb Európa a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával
5. A polgárokhoz közelebb álló Európa- a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztésének elősegítése és helyi kezdeményezések révén.

A hazai elvárásokra vonatkozóan „a 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó európai uniós kohéziós források versenyképességet növelő felhasználásának tervezéséről” szóló 1023/2019. (II. 11.) számú kormányhatározat rendelkezik.

A kormányhatározat szerint 2020. május 31-ig kell kidolgoznia az innovációért és technológiáért felelős miniszternek a 2021-2027 közötti kohéziós célú uniós támogatások felhasználására irányadó legmagasabb szintű nemzeti tervezési dokumentum tervezetét, melyben az érintett miniszterek bevonásával javaslatot kell tenni a programok közötti forrásmegosztásra is. Felállt a programozási munkacsoport is.

A tervezési munka folytatásában a megyei önkormányzatok feladatai még nem ismertek, de hogy a fejlesztési igények és a források összekapcsolását elősegítsük, fel kell frissíteni és naprakészen tartani a települések fejlesztési szándékait, hogy azokat strukturálni lehessen az ágazati programokba és a TOP várható prioritásaiba, kapcsolódó intézkedéseibe, figyelemmel a megyei területfejlesztési koncepció és stratégiai program célkitűzéseire, annak érdekében, hogy minél több fejlesztési igény kerülhessen a TOP források „látókörébe”.

A fejlesztési igények ugyanakkor megalapozzák, hogy a megye milyen álláspontot képviseljen a TOP 2 céljainak, prioritásainak és intézkedéseinek kialakítása során, ha módjában áll, esetleg milyen új területekre kezdeményezze fejlesztési irányok kijelölését, elvárások meghatározását és források allokálását. Ez az egyidejű tervezés (megyei szintű és országos szintű) lehetőséget nyújt erre. Mindezt azonban erőteljesen befolyásolja a TOP forráskerete, és intézkedéseinek, beavatkozásainak többi operatív programtól való lehatárolása is.

A tervezés során ki kell aknázni azt a tapasztalattömeget is, melyet a jelenleg is tartó programciklus pályázatainak megvalósítása során gyűjtött a megye, legfőképpen a megyei területfejlesztési kft. projekt-előkészítő és megvalósítói tevékenysége során. Ezeket közvetíteni kell a tervezők felé, annak érdekében, hogy a TOP 2-ben és az arra épülő felhívásoknál hasznosuljanak, és a feltételek, elvárások, szakmai követelmények minél körültekintőbben és életszerűbben kerüljenek meghatározásra.

Nem ismert még, hogy milyen szerepet kap a megye a program (TOP 2) végrehajtásában, ha igen, az hasonló lesz-e az előző időszakhoz (felhívások kialakítása, véleményezése, területi kiválasztási kritériumok, értékelési szempontok, megyei-területi fejlesztési célok kijelölése, kiemelt keretek meghatározása, indikátorvállalások, forrásallokáció, pályázatok megnyitásának szakaszolása, támogatás mértékek). Ezért a gazdasági program alkotás jelen időszakában még nem lehet elhatározásokat, közgyűlés által lefektethető prioritásokat megfogalmazni, feladatokat szabni a közgyűlés és bizottságai, a hivatal számára.

Általános elvek, szándékok, melyeket a területi források tervezése kapcsán a megyei önkormányzat követni kíván:

- kerüljön minél több uniós forrás, és azon belül TOP forrás a megyébe, szolgálva ezzel a települések fejlődését. Ezt a célt kell szolgálnia kialakított területfejlesztési intézményrendszernek is.
- Lehetőség szerint minden település részesedjen a TOP 2 kínálta forrásokból, de legalább az azok segítségével megvalósított fejlesztések eredményeiből.

- Törekedni kell a TOP-on belüli integrált program megvalósításra, több intézkedés forrásainak összehangolására, egy-egy fejlesztési cél, fejlesztendő térség, terület fejlesztése érdekében.
- Továbbra is elő kell segíteni a hátrányos helyzetű települések, térségek felzárkózását, kiemelten a falvak fejlődését, valamint a dinamikusan fejlődő térségek fejlődési ütemének megőrzését.
- Eszközeivel támogatni kell a megyei területrendezési tervben újonnan lehatárolt egyedileg meghatározott megyei övezetek célzott fejlesztését (településhálózat egyedi övezetei, komplex turizmusfejlesztési térségek egyedi övezete, natúrpark - szelíd turizmusfejlesztés egyedi övezetei, majorsági táj övezete, kertés vegyes használatú területek övezetei).
- Elő kell segíteni a területi források bevonásával a hiányzó infrastruktúra kiépülését, a szolgáltatások elérhetőségét.
- Támogatni kell a barnamezős területek, használaton kívüli épületállomány újrahaznosítását.
- A TOP kínálta lehetőségek között kezelni kell a helyi gazdaságban, különösen a KKV-nál – jelen epidemiológiai helyzet miatt is – jelentkező problémákat.
- A turisztikai ágazatban kiemelt cél a tematikus programkínálatok bővítése, az elmúlt időszakban megvalósult, illetve kivitelezés alatt álló látogató központokra, attrakciókra és a megye sajátos kínálataira épülően. Elő kell segíteni a létrejött naturparkok fejlődését, népszerűsítését, a Bakonyalján annak létrehozását.
- Folytatni kell a foglalkoztatás helyzet javítása és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a létrejött paktum és felzárkózási együttműködések, a támogatási rendszer fenntartását, a vállalkozásokkal való kapcsolatrendszer új formáinak kiépítését. A megyei szolgáltatási Úttérképben szereplő területfejlesztés vonatkozású intézkedési javaslatok kezelését a területfejlesztési támogatási rendszeren keresztül.
- Segíteni kell a klímaváltozásra való felkészülést.
- Meg kell újítanunk a településekkel kötött együttműködési megállapodásainkat.

8.3.Közvetlen eszköze a megyének a területi tervezésben betöltött szerepe

Mind a területfejlesztési tervek, mind a területrendezési terv, vagy egyéb ágazati megye tervek is, az abban lefektetett elhatározások közvetlen befolyásolják a települési önkormányzatok gazdasági-, települési-, és intézményfejlesztési mozgásterét. Természetesen az ezekben a dokumentumokban lefektetett célok, elvárások, jogok és kötelezettségek széles körű konszenzusra épülhetnek és épülnek.

Az új programozási időszakban felül kell vizsgálni az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció felülvizsgálatára épülően a megyei területfejlesztési koncepciót, a területfejlesztési stratégiai programot. Amennyiben lehetőséget kap a megye a TOP 2 források felhasználásának tervezésében is, el kell készíteni az új Megyei Integrált Területi Programot, illetve annak megfelelőjét.

Keresni kell annak forrásait, hogy tud a megye az elkövetkező időszakban is tervi előkészítésekkel, megvalósíthatósági tanulmányok, tematikus tervek, vizsgálatok elkészíttetésével segíteni a több települést érintő, vagy a megye nagyobb részét, egészét érintő fejlesztések előkészítésében, megalapozásában, saját elhatározásai tekintetében is. A felsőoktatási intézményekkel való kapcsolatépítés révén kutatási témaként vagy diplomamunkaként történő megvalósítás útján is. A megyei területrendezési terv módosítása kapcsán, a terv érvényesítésére irányuló intézkedésekről szóló határozatban több olyan javaslat is szerepel például ezen előkészítő dokumentumok körére, melyekkel a közgyűlés előzetesen már egyetértett:

- megvalósíthatósági tanulmányok kidolgozása a megye vasúthálózati hiányosságainak megszüntetése érdekében (Esztergom-Kertváros és Almásfüzitő közötti vasút korszerű elővárosi vasúttá fejlesztése illetve a Duna menti nagyvállalatokat kiszolgáló tehervasútként történő korszerűsítése, továbbvezetése, a nagyobb városok közötti kapcsolat biztosítása érdekében.);
- Az érintett településekkel, valamint a szomszédos szlovákiai megyékkel közösen egy Duna menti térségi integrált fejlesztési program elkészítése;
- Naturparkok fejlesztési programjai;
- térségi szerepű összekötő utak, és mellékutak fejlesztési stratégiája.

Turisztikai vonatkozású megyei terv – megyei paktumforrásokból készült, és a közgyűlés elfogadta 2018-ban az ipari-bányászati múlt, Esterházy örökségre és a természeti adottságokra építhető tematikus turisztikai stratégia és marketing terv.

A terv elkészítésével az volt a cél, hogy a 2014-2020 között megvalósuló megyei turisztikai fejlesztések (TOP-GINOP-VP) következtében megerősödő turizmus üzletágban az adottságokra, erősségekre, egyedi attrakciókra épülően tematikus kínálatok kerüljenek kialakításra, a ráfűzhető szolgáltatások feltárásával, a termékek, szolgáltatások bevezetéséhez, megismertetéséhez szükséges marketing tevékenységek megtervezésével. A tervben szereplő javaslatok továbbgondolása, megvalósítása érdekében meg kell kezdeni a szervező, koordináló munkát.

A megyében zajló turisztikai feladatok koordinációjában kiemelt szerepet játszik a megyei lefedettségű TDM szervezet, a Duna-Gerecse Turisztikai Kft, ezért ennek szerepét külön alponban mutatjuk be.

Szintén paktumforrásokból elkészült a megyei gazdasági területkínálati kataszter, melyben lehetőség nyílt egy digitális, térképes ingatlan-portfólió létrehozására azzal a céllal, hogy a megyében elérhető területkínálatot átlátható és könnyen hozzáférhető módon közvetítse a potenciális kereslet számára. A gazdasági kataszter a megye 12 városának és térségének rendezési tervekben szereplő, még hasznosítatlan gazdasági területeket mutatja be. A kataszter adatbázisában településre, a terület méretére, jellegére, az infrastruktúra kiépítettségére szűrve választható ki a keresett területet.

A kataszter továbbfejlesztése és naprakészen tartása, széleskörű megismertetése érdekében a városok önkormányzataival, a gazdasági érdekképviseltek bevonásával meg kell vizsgálni a kataszter továbbfejlesztési lehetőségeit, ezzel párhuzamosan ingatlanpiaci elismertségének, feltételeit.

Elkészült a megyei önkormányzat kezdeményezésére egy befektetés-ösztönzési előkészítési módszertan barmezős beruházásokhoz 2018-ban, szintén pályázati forrásokból. A módszertan azzal a céllal készült, hogy segítsük azokat a településeket, ahol ilyen területek vannak. A gazdasági program időszakában legalább kísérleti jelleggel szorgalmazni kell a módszertan gyakorlati alkalmazását települési, közműszolgáltatói, tulajdonosi, környezetvédelmi együttműködés keretében, mivel e területek ingatlanpiacra történő bevitelét éppen a rendezetlen és feltáratlan közmű állapotok, tulajdonviszonyok, környezeti állapotok akadályozzák.

8.4. Kezdeményezések a térségi, megyei szintű fejlesztések érdekében

Szakmai és politikai kezdeményezéseket kell tenni

- újszerű, térségi integráción alapuló fejlesztési eszközök bevezetésének szorgalmazására és alkalmazására, megállapodások előkészítésére, intézkedéscsomagok menedzselésére
- a térségi fejlesztési tanácsaink fejlesztési forrásokhoz jutása érdekében
- az egyedileg meghatározott megyei övezetek fejlesztése érdekében térségi fejlesztési tanácsok felállítására és működtetésére, abban a megyei szerepek tisztázására
- a Tatabánya-Esztergom Járműipari Központ fejlesztésének kiemelt kormányzati támogatására, hasonlóan más járműipari központokhoz, térségekhez
- a Dunakanyar kiemelt turisztikai fejlesztési térség nyújtotta előnyök további kiaknázására
- a megye turisztikai vonzerőire épülő határon átívelő, megyei és kistérségi szintű rekreációs és turizmusfejlesztési programok összehangolt megvalósítására
- a hiányzó, illetve meglévő nagy infrastruktúra hálózati elemek (út, vasút, híd, kerékpárutak, vízellátórendszerek) fejlesztésére, a közműhálózatok rekonstrukciójára:

Közút: M1 autópálya 2x3 sávra bővítése; Esztergom – M1 közötti gyorsforgalmi kapcsolat (M100) kiépítése; esztergomi új közúti és vasúti híd tervezése; Tatabánya funkcionális várostérségében új főúti hálózat kiépítése (az 1. sz. főút új, településeket elkerülő nyomvonalra helyezése, a Mór - Oroszlány – M1 új főúti kapcsolat kiépítése, Komárom déli elkerülő folytatása); a 13.sz és a 81. sz. főutak gyorsforgalmi fejlesztése (2x2 sáv)

Vasút: Esztergom – Almásfüzitő vonalon a Duna menti települések közötti korszerű elővárosi vasút kialakítása; Erős forgalmat bonyolító főutakkal párhuzamosan futó vasút rekonstrukciója a Komárom – Kisbér – Székesfehérvár vonalon; Intermodális csomópont fejlesztése (Tatabánya, Tata)

Kerékpárút: EuroVelo6 nemzetközi kerékpárút hiányzó szakaszainak kiépítése; Tata - Vértestolna – Tarján és Tarján - Héreg - Bajót - Tát kerékpárút kiépítése; Által-ér kerékpárút folytatása Oroszlány - Majktól Gánt felé a Velencei-tó irányába

Vízgazdálkodás: Árvízi biztonság fejlesztése a Duna mentén; Vízellátás hosszú távú és biztonságos megoldása; Ivóvízbázisok védelme; Szennyvíztisztítás kiépítése, meglévő rendszerek, tisztítók fejlesztése (pl: Csém, Szomód, Kocs, Mocsá, Nagyigmánd, Szákszend, Leányvár, Lábatlan, Nyergesújfalú); meglévő csatornahálózatok rekonstrukciója

- Általér vízgyűjtő rehabilitációja II. ütem, Által-ér völgyi multifunkcionális zöldfolyosó kiépítése érdekében (vízgyűjtő-gazdálkodás, ivóvízkészlet-védelem, természet- és tájfejlesztés, halgazdaság, tájgazdálkodás, kulturális örökség, rekreáció) és a visszatérő karsztforrások okozta problémák és lehetőségek megoldására, kiaknázására
- a vízfolyások jókarba helyezésére, fejlesztésére
- Esztergom-Párkány és térségük integrált logisztikai fejlesztése érdekében
- az egészségügyi és a szociális ellátás feltételeinek további javításáért, a jelenlegi járványügyi helyzet kapcsán megmutatkozó hiányosságok felszámolása érdekében
- a közoktatás és a felsőoktatás további fejlesztéséért
- a megyei felzárkózási program folytatása és eszköztársa kiterjesztése érdekében
- leszakadó társadalmi csoportok és települési területek integrációjára, életminőségük és helyi gazdaság összehangolt fejlesztése érdekében (külterületi lakott majorok, zártkertek, városi szegregátumok, volt bányászfalvak)

A terület- és vidékfejlesztési, rendezési feladatok ellátásához kapcsolódóan vizsgálandó a meglévő felsőoktatási intézményi együttműködések bővítése az alábbi területeken:

- fejlesztési tervek, programok, elemzések, kutatások készítésében való közreműködés, szaktanácsadás,
- szakmai gyakorlatok, szakdolgozati témák keretében vizsgálatok, adat-és információgyűjtés, problémafeltárások,
- rendezvények, projektek előkészítésében közreműködés, közös rendezvények,
- ösztöndíjprogramok a megyei szakemberigény figyelembevételével.

8.5. Saját pályázatok

A megyei önkormányzat az előző gazdasági programban több saját pályázatot is megvalósított (klímastratégia készítése, energetikai akcióterv készítése), jelenleg a felzárkózási program, a megyei identitás erősítése projekt, a SacraVelo turisztikai és a megyei foglalkoztatási paktum projekt van még folyamatban.

A projektek 2021-ben fenntartási időszakba lépnek, így 2020-ban ki kell dolgozni a fenntartási időszakban elvárt és vállalható tevékenységek körét, ezek szervezeti és finanszírozási hátterének biztosítását, alapul véve az önkormányzati hivatal jelenlegi adottságait és lehetőségeit is, esetleg a platformok összevont működtetése mellett is. (pl.: foglalkoztatási és felzárkózási fórum) Törekedni kell a jelenlegi konzorciumi partnerek és az együttműködő partnerek „megtartására”, a fenntartásra vonatkozó szerepvállalásuk növelésére, a kölcsönös érdekek feltárása mellett. Jó gyakorlatok felkutatása is szükséges ehhez.

A gazdasági program időszakában folytatni kell az újabb pályázati lehetőségek felkutatását, ennek kapcsán a TOP 2-ben is vizsgálni kell azoknak az intézkedéseknek a körét, melyekben a megyei önkormányzat vagy közvetett segítséget tud nyújtani, pl: foglalkoztatási paktumok, identitás projekt folytatása, illetve közvetlen segítséget azzal, hogy mint projektgazda maga valósít meg, menedzsel fejlesztéseket. (több települést érintő fejlesztések, pl: turisztikai tematikus program, vízgyűjtő szemléletű vízrendezési program, tematikus, intézménytípusokra vonatkozó energetikai program, megújuló energia program.)

Élni kell a nemzetközi pályázatok kínálta lehetőségekkel, a megyei területfejlesztési kft bevonásával.

8.6. Egyéb területfejlesztési feladatok

- A megyei önkormányzat előzetesen véleményezi az országos terveket, koncepciókat, programokat, a települései településfejlesztési koncepcióját és integrált településfejlesztési stratégiáját, valamint településrendezési eszközeit a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és programhoz való illeszkedésük érdekében.
- Együttműködik a szomszédos megyék önkormányzataival, fejlesztéseik összehangolása érdekében
- Szakmai műhelyek felállításával szervezi a területi tervek megújítását, a megyei terület-és vidékfejlesztési kollégium, a megyei területfejlesztési konzultációs fórum újraélesztésével azok társadalmatisítását.

9. VIDÉKFEJLESZTÉS

A megyei önkormányzat számára vidékfejlesztési feladatokat Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése állapít meg. A megyei önkormányzatok vidékfejlesztési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény rögzíti. Ezek a feladatok az alábbiak:

- dönt a hatáskörébe utalt vidékfejlesztési források felhasználásáról,

- összehangolja a vidékfejlesztési stratégiákat és akciókat a megyei, térségi, határ menti és határon átnyúló fejlesztési és területfejlesztési koncepciókkal és programokkal, valamint a megyét érintő területrendezési tervekkel,
- egyetértési jogkört gyakorol a vidékfejlesztési stratégiák, akciók jóváhagyását megelőzően,
- elláthatja a helyi akciócsoportok, a közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek munkaszervezeti feladatait,
- a helyi akciócsoportok és közösségvezérelt helyi fejlesztésben érintett szervezetek tevékenységében való részvétellel közreműködik azok tevékenységében,
- összehangolja a helyi akciócsoportok tevékenységét a fejlesztéspolitikához és a területfejlesztéshez kapcsolódóan,
- külön megállapodás szerint a vidékfejlesztési akciók végrehajtása során koordinációs és döntéshozatali feladatokat lát el,
- nyomon követi és értékeli a vidékfejlesztési akciók lebonyolítását és monitoring bizottsági feladatokat lát el a programok végrehajtásához kapcsolódóan,
- ösztönzi a települési önkormányzatok összefogását vidékfejlesztési programok kidolgozására és megvalósítására,
- a vidékfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok ellátásáról önkormányzati rendeletet alkot.

A megyei önkormányzat a 2014-2020-as időszakban aktívan részt vett a vidékfejlesztési forrásokat megalapozó tervezésben. Ennek keretében 2016 évben mindhárom LEADER Vidékfejlesztési Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégiáját (HFS) véleményezte és a törvény adta egyetértési jogkörében eljárva jóvá is hagyta azokat (2016.09.29.). A megyében működő LEADER Vidékfejlesztési Egyesületek forrásfelhasználásai a következőképp alakultak:

- Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület: 8 intézkedésre 383,13 millió Ft fejlesztési forrás, a Munkaszervezet működtetésére pedig 73,88 millió Ft működési forrás. A támogatott fejlesztések száma 122 db.
- Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség: 6 intézkedésre 539,8 millió Ft fejlesztési forrás, a Munkaszervezet működésére pedig 94,6 millió Ft működési forrás. A támogatott fejlesztések száma 143 db.
- Bakonyalja, Kisalföld Kapuja Vidékfejlesztési Egyesület: 5 intézkedésre 341,85 millió Ft fejlesztési forrás, a Munkaszervezet működésére pedig 74,5 millió Ft. A támogatott fejlesztések száma: 56 db.

A rendelkezésre álló fejlesztési források egy része még nem került lekötésre, így 2020-ban a visszahulló forrásokkal is kiegészülve várható egyes intézkedésekhez kapcsolódóan még pályázati felhívások megjelentetése.

A megyei önkormányzat nyomon követte a Vidékfejlesztési Program (VP) további prioritásainak a megvalósulását is. A megyében 2020 márciusáig 22,93 milliárd Ft

támogatás odaítélése történt meg, ami 1916 támogatott kérelmet jelent. A VP tekintetében is várható még további pályázati felhívások megjelentetése.

A megyei önkormányzat figyelemmel kísérte a Magyar Falu Programot is. Ez idáig 83 db Programhoz kapcsolódó pályázatról (A nemzeti és helyi identitástudat erősítése, Eszközfejlesztés belterületi közterület karbantartására, Kistelepülések járda építésének, felújításának anyagtámogatása, Orvosi eszköz, Orvosi rendelő, Óvodafejlesztés stb.) született döntés 867 329 650 Ft támogatási összeggel. A Magyar Falu Program 2020-ban is folytatódik.

A megyei önkormányzat továbbra is elkötelezett abban is, hogy a megyében működő LEADER Egyesületek HFS-einek és egyéb fejlesztési stratégiáinak összehangolásában, koordinálásában is részt vegyen, annak érdekében, hogy a HACS-ok területén megvalósuló fejlesztések ne álljanak meg a HACS-ok határainál, hanem akár más HACS-ok fejlesztéseihez is illeszkedjenek, szintetizálva a hatásindikátorokat és egyfajta szinergiahatást érjenek el. Ennek érdekében rendszeres házigazdája a megye vidékfejlesztési szereplőit (LEADER Egyesületek, MVH, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat megyei felelőse) tömörítő megyei vidékfejlesztési fórumnak, aminek munkáját a jövőben is segíteni kívánja.

A vidékfejlesztési programok végrehajtásának irányítása az Agrárminisztériumhoz került. A 2021-2027-es új Vidékfejlesztési Program elfogadása még nem történt meg, tekintettel arra, hogy az uniós új Közös Agrárpolitika (KAP) büdzséje sem került még jóváhagyásra. A KAP forrásai a jövőben is közvetlen kifizetésekre (területalapú támogatások), piactámogató intézkedésekre (EMGA) és vidékfejlesztési támogatásokra (EMVA) fordíthatók, azzal, hogy az Európai Bizottság tervei szerint a tagállamoknak a vidékfejlesztésre szánt költségvetésükből származó pénzeszközök legalább 30%-át kell környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedésekre fordítania. A KAP forráskerete azonban várhatóan csökkenni fog, ennek pontos mértéke még nem ismert. A tervek szerint azonban a 2021-2027-es időszakban is támogathatók maradhatnak a jelenlegi időszakban is alkalmazott intézkedések:

- Beruházási támogatások (pl.: gépbeszerzés, üzemlétesítés, erdészeti, élelmiszeripari beruházások),
- Agrár-környezetgazdálkodás (pl.: AKG, ÖKO, erdészeti támogatások),
- Természeti hátránnyal érintett területek támogatása,
- Irányelveknek megfelelő gazdálkodás (pl.: Natura 2000, VKI),
- Fiatal gazdálkodók és vidékfejlesztési vállalkozások start-up támogatása,
- Kockázatkezelési eszközök támogatása,
- Együttműködések támogatása (pl.: REL, LEADER)
- Mezőgazdasági tudás- és információcsere támogatása.

A megyei önkormányzat a 2020-2024-es időszakban az alábbi vidékfejlesztési feladatokat kívánja megvalósítani:

- Részvétel a 2021-2027-es új Vidékfejlesztési Program tervezésében és megvalósításában

- A megyében működő LADER szervezetek Helyi Fejlesztési stratégiáinak elkészítésében való közreműködés a tervezés nyomon követése, azok egymással illetve a készülő új területfejlesztési tervekhez való összehangolása érdekében, a Helyi Fejlesztési Stratégiák jóváhagyása
- Részvétel az új Vidékfejlesztési Program monitoring bizottságának munkájában
- Együttműködés a vidékfejlesztés társzervezeteivel (agrárkamara, LEADER HACS-ok, Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat), ennek keretében a megyei vidékfejlesztési fórum működtetése
- Vidékfejlesztési szemléletformálás konferenciák, rendezvények szervezése, kiadványok megjelentetése.

10. KÖRNYEZETVÉDELEM

A megyei önkormányzatok számára környezetvédelmi feladatokat a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: törvény) egyes rendelkezései állapítanak meg. A törvény alapján a megye előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról, kezdeményezheti azok megalkotását, állást foglal a települési önkormányzatok környezetvédelmet érintő rendeleteinek tervezetével kapcsolatban, illetve kezdeményezheti települési önkormányzati környezetvédelmi társulások létrehozását is.

Legfőbb feladata azonban a megyei környezetvédelmi program elkészítése, mely meghatározott időre szól és igazodik a Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) időtávjához. A 2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programot az Országgyűlés a 27/2015. (VI.17.) OGY. határozatával, a 2014-2020-as időszakra szóló új megyei környezetvédelmi programot a közgyűlés a 73/2014. (VI.26.) számú közgyűlési határozatával fogadta el. Mivel az NKP korábban lett elfogadva, mint a megyei környezetvédelmi program, szükséges volt a megyei program vonatkozó munkarészeinek utólagos hozzáigazítása az NKP-hez, ez 2015 szeptemberében megtörtént.

A megyei önkormányzat a környezetvédelmi tevékenysége keretében KEHOP 1.2.0 forrásból elkészítette és 2018-ban elfogadta a 2017-2020-as időtávú megyei klímastratégiáját, majd ennek cselekvési terveként TOP 3.2.1-es forrásból elkészítette a SECAP (Fenntartható Energia-és Klíma Akcióterv) tervét is, amiben 2030-ig 40 % üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentést vállalt a megye a 10.000 fő lélekszám alatti településeken keresztül.

2019-ben csatlakozott a „Virtuális erőmű programhoz” (az energia-megtakarításokat gyűjtő és ezáltal egy erőművi blokk kapacitását kiváló virtuális kezdeményezés), ennek keretében szeptember 5-én megalapította a Komárom-Esztergom Megyei Virtuális Erőművet, amit a jövőben is működtetni kíván.

2019-ben a környezet-és természetvédelem ügye az Agrárminisztériumhoz került. A környezeti infrastruktúrák, a fenntarthatóság, az energia-és klímapolitika területe pedig az Információs és Technológiai Minisztériumhoz. 2020-ban időszerűvé válik a 2021-2027-es ciklusra vonatkozó új Nemzeti Környezetvédelmi Program megalkotása, amely maga után vonja az új megyei környezetvédelmi program elkészítését is. Az országos és területi programok megújítása mellett a települési programok felülvizsgálata is időszerű lesz.

A megyei önkormányzat a 2020-2024-es időszakban az alábbi környezetvédelmi feladatokat tervezi megvalósítani:

- A 2021-2027-es időtávú új megyei környezetvédelmi program megalkotása
- Települési környezetvédelmi programok felülvizsgálatában való közreműködés, azok nyomon követése, települési környezetvédelmi tárgyú jogszabályok véleményezése
- Környezeti szempontok érvényesítése a 2021-2027-es megyei területi tervezés során
- Részvétel a Virtuális Erőmű Programban
- Részvétel a közeljövőben megalakítandó Nemzeti Klímavédelmi Szövetség munkájában
- A megyei klímastratégia felülvizsgálata (2021)
- A Komárom-Esztergom megyében működő Vidékfejlesztési Közösségek SECAP (Fenntartható Energia-és Klíma Akcióterv) terveinek felülvizsgálata (2020)
- KEHOP 1.2.0 és TOP 3.2.1-es pályázatokhoz kapcsolódó fenntartási feladatok ellátása (2024-ig)
- Határon túli, országos és megyei ágazati programokban, együttműködésekben való részvétel
- Natúrparki és a természet-közeli turizmussal kapcsolatos tevékenységek összehangolása, nyomon követése

11. TURIZMUSFEJLESZTÉS

A 2012-es közigazgatási reform kapcsán a korábbi kötelező feladatok hangsúlyosan a terület és vidékfejlesztés irányába helyeződtek át, így a megyei önkormányzat a turizmusfejlesztési törekvéseit részben ezen tevékenységekben tudja érvényesíteni, illetve a 2011 augusztusában Duna- Gerecse néven létrehozott, térségi szintű Turisztikai Nonprofit Kft. munkája révén teljesebben ki. A TDM szervezetek az elmúlt időszakban jelentős változásokon mentek keresztül.

11.1. A TDM-szervezetek rendszere:

Duna mente, határon átnyúlóan:

Az Észak- és Dél-Komárom, valamint Esztergom-Párkány közötti Duna-szakasz mentén, a 2018-tól Duna mente turisztikai térségként nevesített földrajzi területen a magyarországi oldalon öt, a szlovákiai oldalon egy TDM-szervezet működik.

Helyi szintű szervezetek:

- Tata és Környéke Turisztikai Egyesület (Tata TE), alapítás éve: 2009
Működési terület: Ács, Ászár, Baj, Bábolna, Dunaalmás, Dunaszentmiklós, Ete, Kisbér, Kocs, Nagyigmánd, Naszály, Neszmély, Oroszlány, Szomód, Tata, Tárkány, Vértesszőlős (17 település)
- Komáromi Turisztikai Egyesület (Komáromi TE), alapítás éve: 2010
Működési terület: Komárom
- Dorog és Térsége Turizmus Egyesület (Dorogi TE), alapítás éve: 2015
Működési terület: Bajót, Csolnok, Dorog, Kesztlőc, Lábatlan, Nyergesújfalu, Piliscsév, Sárisáp, Süttő (9 település)
- Esztergom és Térsége Turisztikai Egyesület (Esztergomi TE), alapítás éve: 2015
Működési terület: Bajna, Dömös, Epöl, Esztergom, Mogyorósbánya, Pilismarót, Tát, Tokod, (8 település)

Térségi szintű szervezet (HU):

- Duna-Gerecse Turisztikai Nonprofit Kft. (DG Kft.), alapítás éve: 2011
Működési terület: a tulajdonos helyi TDM-szervezetek (Tata TE, Komáromi TE, Dorogi TE, Esztergom és térsége TE működési területének összessége)

Térségi turisztikai szervezet (SK):

- Podunajsko-Dunamente OOCR, alapítás éve: 2016
Működési terület: Komárom, Párkány, Izsa, Karva, Dunamocs, Muzsla, Pat (2019 végén Párkány kilépett az együttműködésből).

11.2. Szervezetfejlesztési elhatározások

A turizmus fejlesztésében nemzetközi szinten is sikeres TDM-modell alapelve az alulról felfelé történő építkezés. Ennek lényege, hogy a helyi szinteken a lehető legszélesebb együttműködés alakuljon ki a turizmusban érdekelt különböző szektorok (állami, önkormányzati, vállalkozói, civil) között, majd a helyi szinteken felmerülő elképzeléseket összehangolva térségi szinten egy egységes turisztikai fejlesztési stratégia kidolgozása és tudatos megvalósítása történjen meg.

Ezt szem előtt tartva a Duna mente turisztikai térségben működő magyarországi TDM-szervezetek döntéshozó szervei az alábbi alapelvekben állapodtak meg egymással:

- A turizmusban közvetlenül vagy közvetve érdekelt szereplők (pl. önkormányzatok, szálláshely-szolgáltatók, vendéglátóhelyek, rendezvénygazdák, attrakció tulajdonosok, múzeumok, stb.) a területileg illetékes valamelyik helyi szervezetnek legyenek tagjai. Egy önkormányzat csak egy helyi szervezetnek lehet tagja (hiszen a tag települések közigazgatási területe határozza meg az adott helyi szervezet működési területét), a többi tagra elviekben ilyen megkötés nem vonatkozik. A tagsági viszony létesítésével a tagok nemcsak a helyi szervezet, hanem a helyi szervezet résztulajdonában álló térségi szervezet szolgáltatásaiból is automatikusan részesülnek.

- A térségi szervezetnek a tulajdonosai a különböző szereplőket összefogó helyi TDM-szervezetek legyenek. E tekintetben Komárom-Esztergom Megye Önkormányzatának és Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatának tulajdonrésze kivételnek tekinthető, de az előbbinek a cég megalapításakor végzett koordinációs szerepéből, míg utóbbinak megyeszékhely státuszából szervesen következett.

Az így felépülő helyi és térségi szintek között az ellátandó szakmai feladatok tekintetében munkamegosztás valósul meg, melyet a térségi szervezet és a helyi szervezetek között megkötött Középtávú Együttműködési Megállapodások rögzítenek.

Leegyszerűsítve a kérdést, helyi szinten elsősorban érdekképviselési, termékfejlesztési, információ-szolgáltatási és programszervezési, míg térségi szinten termékfejlesztési és marketingkommunikációs feladatok kapnak nagyobb hangsúlyt.

A feladatmegosztással összefüggésben a helyi szervezetek évente általános működési támogatást nyújtanak a térségi szervezetnek. Ennek a támogatásnak a létjogosultságát az jelenti, hogy míg a helyi szervezetek az önkormányzatok működési támogatásából és a beszedett tagdíjakból az alapműködést biztosítani tudják, a térségi szervezet kiszámítható működését megalapozó ilyen típusú forrás csak így biztosítható.

2016 tavaszán kezdődött meg a turizmus állami irányításának átszervezése. Ennek során az állami irányítás a Nemzetgazdasági Minisztériumtól átkerült a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumhoz (melynek jelenlegi jogutódja az Innovációs és Technológiai Minisztérium), illetve a Magyar Turizmus Zrt. jogutódjaként – kibővített feladatkörrel – megalakult Magyar Turisztikai Ügynökség. Az MTÜ az eddigi 9 turisztikai régió helyett (a Dunamente turisztikai térség magyarországi oldala a Közép-dunántúli régióhoz tartozott) a turisztikai térségek fejlesztésének állami feladatairól szóló 2016. évi CLVI. tv. felhatalmazása alapján kormányrendeletek formájában folyamatosan határolja le az új kiemelt turisztikai fejlesztési térségeket.

Ezek között ötödik térségként megtörtént a Dunakanyar kiemelt turisztikai fejlesztési térség lehatárolása is a 1550/2017. (VIII. 18.) Korm. határozat alapján. E szerint a Dömös és Komárom közötti Duna menti települések (Komárom, Almásfüzitő, Dunaalmás, Neszmély, Süttő, Lábatlan, Bajót, Nyergesújfalu, Mogyorósbánya, Tát, Esztergom, Pilismarót, Dömös) is ehhez tartoznak.

A TDM-szervezetek működésének célja, hogy együttműködő partnerei legyenek az újonnan létrejövő állami intézményrendszernek, ahogyan azt korábban is tették a Magyar Turizmus Zrt. / regionális marketing igazgatóságok irányába. Azzal az alapfeladatukkal, hogy összefogják és hálózatba szervezik a turizmusban közvetlenül és közvetetten érdekelt szolgáltatókat a működési területükön, valamint a különböző érdekek összehangolásával végzik el szakmai feladataikat, hatékonyan hozzá tudnak járulni a kormányzati elképzelések sikeres megvalósításához, nevesítetten a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 céljainak és eredménymutatóinak teljesüléséhez.

A korábban nevesített hat TDM-szervezet szakemberei 2018 tavasza óta több alkalommal találkoztak annak érdekében, hogy hatékony piacra lépésük érdekében összefogjanak, és az ezt megelőző lépéseiket összehangolják egy közösen elfogadott stratégia mentén.

Az egyeztetések során lépésről-lépésre körvonalazódott egy határon átnyúló ún. „Dunamente turisztikai térség” kialakításának szervezeti és szakmai háttere. A közös gondolkodás juttatta el a szereplőket annak felismerésére, hogy a szervezetek közötti gördülékeny együttműködés, valamint a piaci eredményesség érdekében szükség van egy optimális szervezeti keretrendszerre, és a feladatok, hatáskörök világos lehatárolására.

Ezen előzmények után határozták el egy konzorcium megalapítását, mely az „Összefogás a Dunamente turisztikai térség fejlesztéséért” elnevezést kapta. Ez az együttműködési forma lehetővé teszi a partnerek számára, hogy nemzetközi szinten is értelmezhető formális, ugyanakkor rugalmas keretet adjanak az együttműködésüknek, melyben minden szereplő meg tudja tartani saját identitását is.

Az összefogás kézzel fogható eredménye volt a Konzorciumi Együttműködési Megállapodás aláírása a komáromi Monostori erődben 2019. április 24-én, a Duna mente Kártya bevezetése 2019. május 1-én, valamint az év során beadott és 2020 elejére támogatást nyert közös pályázatok (Visegrádi Alap, INTERREG Kisprojekt Alap).

12. ÉRTÉKTÁR

A Hungarikum törvény által szabályozott értékpiramis egyik alkotóeleme a megyei önkormányzatok által működtethető megyei értéktár. A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2013-ban döntött a Komárom-Esztergom Megyei Értéktár Bizottság felállításáról. Azóta számos pályázatot elnyerve népszerűsítettük az értéktár mozgalmat, melynek köszönhetően a megyei települések többsége létrehozta saját települési értéktárát, és megyei értéktárunkba is több, mint 150 érték került.

A magyar-, a megyei és helyi (települési) identitás erősítése szempontjából az értéktárnak kiemelt szerepe van, ezért az értéktárral kapcsolatos tevékenységeinket komplex módon, egyéb tevékenységeinkkel összehangoltan kívánjuk végezni. Jelen pillanatban elsősorban az örökségvédelem és a megyei identitás erősítésével kapcsolatban látunk lehetőséget tevékenységeink összehangolására, az alábbiak szerint:

12.1. Örökségvédelem

A magyarság nemzeti kulturális öröksége igen jelentős értéket képvisel európai és világviszonylatban is, amely a hagyományalapú társadalom megvalósítása szempontjából igen lényeges. Mivel az örökségi értékek elsősorban materiális természetűek és helyhez kötöttek, és mivel a térségi versenyképességnek, más néven területi tőkének a kulturális

örökség az egyik legfontosabb komponense, az örökségvédelmi szempontokat elsősorban a területfejlesztésbe, a területi tervezésbe lehet és kell integrálni.

Megyénk igen gazdag épített értékekben, azonban ezt a területi tőkét még nem ismerjük és hasznosítjuk kellőképpen. Komárom-Esztergom megye műemlékeiről szólva az ország más vidékén élőknek – esetenként a helybélieknek is - csak az esztergomi bazilika, a komáromi erőd, esetleg a tatai vár jut eszükbe. Sokszínű, nemzetiségekhez is kötődő népi építészetünk, ipari műemlékeink, római kori örökségünk felfedezésre, hasznosításra vár.

A megyei önkormányzat lehetőségei:

- Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram projektjeinek figyelemmel kísérése, segítése
- A településképi arculati kézikönyvekben szereplő helyi értékek kataszterének elkészítése a megyei értéktárhoz kapcsolódóan.
- Ismeretterjesztés, figyelemfelhívás a lakosság felé.

12.2. Megyei identitás erősítése

A Megyei Értéktár kapcsán végzett, több mint fél évtizedes tevékenységünk keretében megvalósított vetélkedőnk jelmondata: „Megismerem – megszeretem - megőrzöm” volt. Ez egybevág a Gerecse-Vértes vonulata által félbevágott, különböző történelmi, földrajzi és gazdasági egységekből (Komárom vármegye, Esztergom vármegye, Tatai-medence) összeálló Komárom-Esztergom megye egységes identitásának megerősítését célzó pályázatunk célkitűzéseivel is. A projekt keretében Megyei Értéktár applikáció fejlesztésére került sor.

13. SPORT

Az egészséges életmód nélkülözhetetlen feltétele a sport, annak anyagi támogatása, a lehetőségek feltárása és szélesítése. A versenysporton kívül a diáksportra, illetve az emberek mindennapjait kísérő hasznos kikapcsolódásra, a szabadidősportra is figyelemmel vagyunk. Igyekszünk kielégíteni azokat az igényeket, amelyeket a testmozgásra vágyók, a sport iránt elkötelezettek jeleznek. Sportszervezési feladataink körében anyagilag is segítjük a területünkön tevékenykedő sportszövetségek (KEM SZÖSZ és a sportági szakszövetségek) működését, programjaik megvalósítását. Lehetőségeinkhez mérten részt veszünk a nemzetközi sportkapcsolatokban, közreműködünk a sport népszerűsítésében.

14. PORTFÓLIÓK

A MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT RÉSZVÉTELÉVEL MŰKÖDŐ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK, CIVIL SZERVEZETEK

Az itt bemutatott szervezeteknek a Megyei Önkormányzat tevékenységéhez kapcsolódó szakmai tevékenységét elsődlegesen az egyes szakfeladatokat bemutató részek tartalmazzák,

jelen fejezetben a portfólióinkra vonatkozó alapvető információkat, illetve célkitűzéseket foglaltuk össze.

14.1. Gazdasági társaságok

14.1.1. Duna-Gerecse Turisztikai Nonprofit Kft.

A Duna-Gerecse Turisztikai Nonprofit Kft-t (a továbbiakban: Társaság, Kft.) 2011-ben alapította a Tata és Környéke Turisztikai Egyesület (a részesedés mértéke az alapítás idején 40%), a Komáromi Turisztikai Egyesület (40%) és a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat (20%). 2016-ban kibővült a Társaság tulajdonosi köre a Dorog és Térsége Turizmus Egyesülettel, 2017-ben Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata, 2018-ban pedig az Esztergom és Térsége Turisztikai Egyesület is tagja lett a Kft-nek, egész megyére kiterjedő lefedettséget biztosítva.

14.1.2. Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Kft.

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés 120/2015. (IX.24.) számú közgyűlési határozatával döntött a Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Kft. létrehozásáról és elfogadta annak alapító okiratát. Az így létrejött egyszemélyes kft. közreműködőként vesz részt a Megyei Önkormányzat és a települések által ellátott projektekből, ezáltal részben a megyei önkormányzat jogszabályi feladatainak megvalósítását vállalta át. Alapítása óta 73 település vette igénybe a Kft. szolgáltatásait, köztük Pest, Fejér és Veszprém megyei települések is.

Szolgáltatásai:

A projektek előkészítéséhez kapcsolódóan:

- Előzetes megvalósíthatósági tanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok, üzleti tervek, költség-haszon elemzések készítése;
- Közbeszerzési eljárások előkészítése, lefolytatása;
- Projektek költségvetésének kidolgozása, gyakorlati üzleti tervezés;
- Pályázati dokumentáció összeállítása, pályázati adatlapok kitöltése, elektronikus beküldése.

A beruházás-menedzsmenthez/projektmenedzsmenthez kapcsolódóan:

- Projekt-előrehaladási jelentések, szakmai beszámolók elkészítése;
- Vállalkozói kifizetések előtt a számlák számviteli és támogathatósági vizsgálata, számlarészletezők ellenőrzése, korrigálása;
- Kifizetési kérelmek, elszámolások összeállítása;
- Változás-bejelentések, szerződésmódosítások előkészítése;
- Műszaki ellenőrzés épületgépészet, energetika és magasépítési szakterületen.

A Kft. legalább ötéves, közreműködő szervezeti, pályázatírói vagy beruházás-menedzsment tapasztalattal rendelkező munkatársakkal dolgozik. Mind a 2007-2013-as, mind a 2014-2020-

as fejlesztési programokban jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek. Jelenleg 17 saját munkatárssal dolgozik, akik gazdasági, jogi, műszaki, közbeszerzési, környezetvédelmi, kommunikációs vagy településfejlesztési végzettséggel rendelkeznek, folyamatos továbbképzésük biztosított. Egy munkatárs doktori képzésben vesz részt, kutatási területe a kis- és középvárosok fejlesztése, különösen a smart city fejlesztések.

A 2021-2027-es uniós költségvetési időszakban a meglévő állománnyal el tudják látni a projekt-előkészítési, közbeszerzési és projektmenedzsment feladatokat. Terveik között szerepel a munkavállalói állomány 2-3 fős, műszaki végzettségű kollégával való bővítése, hogy a projektek engedélyes és kiviteli tervezési szakaszában magasabb szintű kontrollt tudjanak biztosítani, illetve, hogy műszaki ellenőrzési feladatokat tudjanak vállalni.

Gyakorlati tapasztalataikkal be kívánnak kapcsolódni a 2021-27-es megyei és ágazati tervezési folyamatba is, ezzel összefüggésben tervezik a kapcsolatfelvételt a területi kamarákkal is. A Kft. szakemberei javasolják a vidékfejlesztésben és a gazdaságfejlesztésben megyei kisprojekt alapok létrehozását, amelyen keresztül a helyi szereplők közvetlenül tudják támogatni a helyi vállalkozásokat.

Továbbra is fenntartják a nem támogatáshoz kötődő közbeszerzési kapacitásukat is, és részt vesznek a Magyar Falu Program végrehajtásában. Megkezdődött a vállalkozói ügyfélkör felépítése is, jelenleg az új, átmeneti támogatási jogcímű állami támogatás igénylésével kapcsolatban állnak tárgyalásban kis- és középvállalkozásokkal.

A fenti tevékenység mellett a Kft. munkatársai korlátozottan a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), az Emberi Erőforrás Operatív Program (EFOP), a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP), vagy ezek 2021-2027-es megfelelő programjai keretében kiírt pályázatokkal kapcsolatban tudnak megbízást vállalni a partnerektől. A Kft részt vesz nemzetközi projektekben is, különösen a Magyar - Szlovák Határ menti Együttműködésben és a Duna Transznacionális Programban.

14.1.3. Tatabánya-Esztergom Kiemelt Járműipari Térség és Fejlődési Zóna Nonprofit Kft.

A Tatabánya-Esztergom Kiemelt Járműipari Térség és Fejlődési Zóna Nonprofit Kft. 2017-ben alapította Esztergom Város, Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat, az Edutus Főiskola (ma: Edutus Egyetem) és a Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, 3.750.000,- Ft törzstőkével.

14.1.4. Rába- Duna- Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Együttműködési Csoportosulás

A Rába- Duna- Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Együtműködési Csoportosulás (Rába-Duna-Vág ETT, továbbiakban: *RDV-ETT*, *ETT*) 2012. január 1-jétől kezdte meg működését.

A Csoportosulás létrehozását a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés felhatalmazását bírva, annak elnöke kezdeményezte 2010-ben. Az eredeti elképzelés a formálódó Duna Stratégia keretein belül földrajzilag meghatározó szerepű magyar-szlovák Duna-szakasz integrált fejlesztését célozta. Ennek megfelelően az együtműködésre Győr-Moson-Sopron megyét, Szlovákiából a Nagyszombati és a Nyitrai Önkormányzati Kerületet kérték fel. Az előkészítési folyamat során végül a Nyitrai Kerület visszalépett, így az ETT létrehozására vonatkozó szándéknyilatkozatot 2011. június 10-én Nagyszombat Kerület, a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat és a kezdeményező Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat elnöke írta alá. A szervezet 2012. január 1-jén tatabányai székhellyel kezdte meg a tényleges működését, azóta csatlakozott a Pest Megyei Önkormányzat, a Pozsonyi Önkormányzati Kerület és a Nyitrai Önkormányzati Kerület.

Az ETT legfőbb célja, hogy a teljes magyar-szlovák Duna-szakaszt lefedő, tartós intézményi struktúrát alakítson ki és működtessen. Ez a közös intézmény alkalmas arra, hogy az alapító három érintett megye fejlesztési terveit összehangolja (különös tekintettel a közlekedési infrastruktúra, az energetikai rendszerek, a környezetvédelem és a turizmus, valamint a gépjárműgyártás terén).

A 2014-2020 közötti programozási időszak közös fejlesztési stratégiája végrehajtásának szervezése az ETT menedzsmentszervezetének feladata. Az ETT kedvező keret a határon átnyúló fejlesztési projektek előkészítéséhez, megvalósításához, valamint azok eredményeinek fenntartásához.

14.2. Alapítványok, egyéb szervezetek

14.2.1. Komárom-Esztergom Megye a Nemzetiségekért Alapítvány

A Komárom-Esztergom Megye a Nemzetiségekért Alapítvány az alapító okiratában meghatározott hagyományápoló tevékenység, identitás megőrzése és erősítése célokat szem előtt tartva, szervezeti és működési szabályzatában rögzítettek szerint végzi munkáját. Az Alapítvány 7 fős Kuratóriumának célja, hogy a jövőben is a Komárom-Esztergom megyében élő nemzetiségek hagyományainak és identitásának megőrzéséhez erkölcsi és a lehetőségekhez mérten anyagi támogatás nyújtson.

14.2.2. Komárom-Esztergom Megye Fejlesztéséért Alapítvány

A Megyei Közgyűlés 2016-ban döntött a Komárom-Esztergom Megye Fejlesztéséért Alapítvány létrehozásáról. Az alapítvány az alapító(k) által az alapító okiratban meghatározott tartós cél folyamatos megvalósítására létrehozott jogi személy.

Az alapítás okai: a megyei önkormányzat a 2011. évi CLXXXIX. törvény 27.§ (1) bekezdése szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság jogutód nélküli megszűnésére a létesítő okirata úgy rendelkezik, hogy a Társaság tartozásainak kiegyenlítését követően az ezt meghaladó vagyont közhasznú célra kell fordítani. A vagyon a három tulajdonos megyei önkormányzat között kerül felosztásra, amennyiben a cégbíróság az általuk megjelölt szervezetet közhasznú feladatellátónak ítéli meg.

Az alapítvány céljával, tevékenységi köreként különösen tekintettel a megyei önkormányzat fő feladatai közül a koordinációra, az alábbi közfeladatok kerültek meghatározásra:

- a már működő gazdaságfejlesztési rendszerek mellett és ezekkel együttműködésben, az alapítvány vagyonának és egyéb lehetőségeinek felhasználásával, valamint koordinációval hozzájárul a megye gazdasági fejlődéséhez,
- a megye térségeinek, településeinek fejlődését elősegítő tanulmányok, koncepciók, stratégiák, kiadványok készítéséhez támogatás nyújtása, szakmai műhelyek támogatása
- a megye társadalmi és gazdasági helyzete, környezeti állapota, adottságai vizsgálatának és értékelésének támogatása,
- a vállalkozói, innovációs, terület- és gazdaságfejlesztési ismeretek elsajátításához szükséges oktatási, szakképzési, tájékoztató, tanácsadó tevékenység támogatása,
- információs adatbázist létrehozása, térségi kiadványok, ismertető kiadása, nyilvánosság biztosítása gazdaságélénkítő kezdeményezések részére,
- inkubátor ház létesítése, annak bérbe adásából szolgáltatásokat nyújtása
- hasonló célú hazai és nemzetközi alapítványokkal, szervezetekkel kapcsolattartás,
- folyamatos kapcsolattartás a régióban működő közigazgatási szervekkel, intézményekkel a területfejlesztésbe bevonható források feltárása érdekében,
- a megye gazdaságfejlesztéséhez kapcsolódó pályázatok benyújtása önállóan, vagy konzorciumi formában.

Az alapítvány célközönsége a megye közigazgatási területén működő önkormányzatok, intézmények, közhasznú szervezetek, civil szervezetek, egyesületek és gazdálkodó szervezetek, vállalkozások, gazdasági érdekképviseletek, melyek pályázati úton kaphatnának segítséget mindazon tevékenységükhöz, amelyek az Alapítvány céljaival egyértelműen összhangban állnak.

Az Alapítvány sikerrel pályázott a „Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímadatastosságot erősítő szemléletformálás” elnevezésű pályázat (KEHOP-1.2.1) forrásaira, melynek keretében – a konzorciumi partnerekkel közösen - az alábbi fontosabb tevékenységek valósíthatók meg:

- helyi klímastratégia kidolgozása helyi önkormányzatok részére (kötelezően megvalósítandó);
- intézményi, települési, illetve több településen átívelő, interaktív tematikus szemléletformálási programsorozatok szervezése és lebonyolítása;
- települési figyelemfelhívó akciók megvalósítása;

- helyi szereplők szemléletformálása, ennek keretében: tájékoztató előadások/workshopok/fórumok szervezése és lebonyolítása a projektben érintett intézmények munkavállalói számára;
- gyakorlatorientált ismereteket átadó, pozitív, a mindennapos tevékenységekbe integrálható, jól alkalmazható példákat közvetítő térségi és helyi tanulmányi versenyek szakmai előkészítése és lebonyolítása.

14.2.3. Komárom-Esztergom Megyei Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

A Komárom-Esztergom Megyei Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány alapítói alapítói jogait átadták a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat részére. Az ennek megfelelően módosított alapítói okiratot 2018. 05. 29-én fogadta el a Törvényszék. Az alapítói okirat új kuratórium felállításáról döntött.

Az új kuratórium szándékai szerint az Alapítvány segíteni kívánja néhány kistélepülés fejlesztési pályázatának megvalósítását visszatérítendő támogatás nyújtásával. Szükséges megvizsgálni az alaptevékenységek közül a mikrohitelzés újraindítását.

14.2.4. Modern Üzleti Tudományok Főiskolája Alapítvány

Az Alapítvány 1990-ben alakult, létrehozásának célja egy nyitott, államilag is elismert alapítványi magánfőiskola működtetése volt Tatabányán. További célja elősegíteni, hogy a létrejött iskola olyan gazdasági, üzleti és idegen nyelvi műszaki és egyéb képzést nyújtson, amely európai szinten is elfogadott tudás megszerzését teszi lehetővé. Jelenleg az egyetem által használt tatabányai épületek tulajdonosi jogainak gyakorlása az egyik fő feladata a megyei működés támogatása és elősegítése mellett. Az alapítvány munkájában részt kívánunk venni a továbbiakban is.

A Modern Üzleti Tudományok Főiskolája 2018. augusztus 1-től Edutus Egyetem néven folytatja működését, korábban a fenntartó is változott, az intézmény tevékenységének támogatása továbbra is az Alapítvány célja.

Alapítók:

- Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata, 2800 Tatabánya, Fő tér 6.
- Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat, 2800 Tatabánya, Fő tér 4.
- Vértesi Erőmű Zrt., 2841 Oroszlány, külterület hrsz. 0718/5
- és az időközben megszűnt Vértesalja-Áfész Kft., 2800 Tatabánya, Erdész út 1.

ZÁRSZÓ

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat a jövőben is Magyarország és szűkebb hazánk, Komárom-Esztergom megye polgárainak érdekeit kívánja szolgálni a jelen Gazdasági és Fejlesztési Programban meghatározott feladatainak végrehajtása során.

Komárom-Esztergom Megyei Közlöny

Eng. szám: B/HL/41/K/91

Szerkesztésért felelős: Horváth Renáta főjegyzői titkárságvezető-helyettes

Kiadásért felelős: Dr. Berkovics Gergely megyei aljegyző

Példányszám: 5 db

ISSN 1585-1443

Készült a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzati Hivatalban

2020 – 3